...ознигууд, совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд, хүдөөгэй механизаторнууд! Оньhожоруулгые, наукын ...алтануудые, түрүү дүй дүршэлые зоримгойгоор нэбтэрүүлэгты! Механизмуудые жолоодолгодо ...досотойгоор hурагты, техникые гамнагты, hайнаар ашаглагты!

Агууехэ Октябриин социалис революциин 45 жэлэй ойдо зорюулжа, КПСС-эй ЦК-гай гаргаhан уряануудhаа.

БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

39-дэхи жэлээ гарана

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Улаан-Үдын горкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй орган

№251 (10005) | 1962 оной октябриин 23, вторник | Сэн 2 мүнгэн

* *

...ӨГЭЙ АЖАЛШАН БҮХЭНДЭ— ...ЕХАНИЗАТОРАЙ МЭРГЭЖЭЛ

...парти, правительст-...он ехэ анхарал орол-...шаар республикым-...оз, совхозууд жэлhээ ...сэн түгэлдэр маши-...ике, элдэб оньhон гү-...р улам hайнаар зэб-...ажалайнгаа бүтээсые ...эшэлүүлжэ байна. ...ан hүүлэй 2—3 жэ-...ада ажахынуудта хэ-... машина, трактор, ...болон бусад орёо на-...он хүсэтэ зэмсэг, тү-...ууд нэмэжэ үгтөө ...Теэд эдэ бүхы маши-...кые дүүрэн хүсэндэнь, ...эхэтэйгээр хүдэлгэжэ, ...таар абажа ябаха ...бэрхэ, дээдэ гарай ...эй механизаторнууд ...он хэрэгтэй боложо ...шуу. Илангаяа гүрэ-...найдажа үгэhэн үнэ-...на, техникэдэ эзэн ...шдаха, энээндэ үнэн ...э дуратай, шуналтай ...лэ олон хэрэгтэй ха ...өө механизаторнай— ...тагтаа түрүү, ёhо жу-...унаар сахиха, тэндэ ...енна соёл культурые ...хэ үндэр уялгатай ...ихой.

...тиимэhээ колхозни-...он совхозуудай хүдэл-... алба хаагшадые ме-...рай мэргэжэлдэ hур-...э тон ехэ удха ша-...Мүнөө ажахы бүхэндэ ...торнуудые олоор бэл-... байhан машина, тех-...эгэшье hаадгүйгөөр, ...болоо hаань, түхэреэн ...оо хүдэлгэхэ арга бо-...үйсэд бии.

...монхи колхоз, совхоз-...изаторнуудай дута-...hээ хабарай тарилга, ...уряалгын хүдэлмэри-...н hаад тойбо татагда-... фермэ, гүүртэнүүдтэ-...ай бүтээсэ тон бага ... юм.

... хүтэлбэрилэгшэд ...люур туйган байдал-...оод, юушье хэхэ ар-...эндэл альга дэлгээ-...аг. Халуун хүдэлмэ-... ороходо тракторист, ...рнуудые ондоо тээ-...жэ, хүл хөөрсэг боло-...у.

...нь, Яруунын, «Ком-...ий», Борьёогой, «Ок-...й» совхозуудта, Сэ-...магай Карл Марк-...ижэтэ, Хяагтын ай-...Дружба» колхозуудта ...сад ажахынуудта бии ...ашина, техникые хоёр ... хүдэлгэхэ гэхэдэнь ...нь 30—50 механиза-...дутажа байгаа ха юм. ...йдалтай эбсэжэ боло-...

...заторнуудай дута-...боложо, трактор, ма-...лай миин байжа, хэ-...аг дэмы гээгдэнэ гээ-...э ажахынуудай хүтэл-...эд тоолоодшье үзэг лэ. ...нютагта hууhан хүн ...ашина, техникэ шудал-...тэй болоо hаань, тэ-...идэб ажал хүдэлмэри ...адаг болохо ёhотой ... КПСС-эй ЦК-гай ...эхи бюрогой тогтоол ...заагдана. Энээнние ...н, партиин обкомой ...спубликын Министр-...Совет тусгаар тогтоол ... колхознигууд, совхо-... хүдэлмэришэд, алба ...й дунда бүгэдэ нии-...лсал эмхидхэжэ, тэ-... механизаторнуудай ...дэ hургаха гэжэ ...

... байгша оной нояб-...аа хойшо бүхы хүдөө ...а, колхоз, совхозууд-...та бүгэдэ нийтын hуралсалай 495 кружогууд эмхидхэгдээд, тэндэ хамта 7450 хүн механизаторнуудай мэргэжэл шудалжа эхилхэнь гээшэ. Тэрэнhээ гадна, үшөө 300 хүн Улаан-Үдэ, Гусиноозерск, Закаменск, Каменск городуудта hуралсан, механизаторай мэргэжэлтэй боложо гараха байна.

Тиимэhээ ноябриин 10 болотор колхоз, совхозуудта механизаторнуудай бүгэдэ нийтын hуралсалай hургуулинууд эмхидхэгдэжэ дүүрээд, тэндэ багшалхаар hайн бэлэдхэлтэй мэргэжэлтэд, дүршэлтэй механизаторнууд томилогдохо.

hуралсалай эхилхэ болотор саг бага үлөө. Тэрээндэ бэлэдхэлэй бүхы хүдэлмэриие нэгэшье үдэрөөр хожомдуулангүй хэжэ дүүргэхэ шухала. Хүдөө ажахын продуктнуудые үйлэдбэрилгэ болон бэлэдхэлгын министерство, «Сельхозтехникын» нэгэдэл, профессионально-техническэ эрдэмэй управлени механизаторнуудай бүгэдэ нийтын hуралсалай hургуулинуудай хүтэлбэрилэгшэдые суглуулжа, семинар үнгэргэхэ ёhотой. Илангаяа тэдэндэ материально-техническэ бааза бии болгохо байна. Хэрэгтэй ном дэбтэр, харуулан ойлгуулха хэрэгсэлээр түгэс библиотекэнүүдые бии болгожо, ажахы бүхэндэ эльгээхэ, мүн ойрын үдэрнүүдтэ hуралсалай номуудые магазинуудта болон эд хэрэглэгшэдэй кооперацинуудта олоор гаргажа худалдаха болоно. Колхоз, совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд hуралсал үнгэргэхэ гэр байра, техническэ кабинет түхеэрхэ газарнуудые эртээнhээ бэлдэжэ байха зэргэтэй.

Механизаторай мэргэжэл шудалха бүгэдэ нийтын hуралсалые бодомжотойгоор, зүбөөр эмхидхэжэ, тэрээндэ эдэбхи үүсхэл, оролдолго гаргаха гээшэ партийна, совет органуудай нангин уялга болоно. Яахадааб гэхэдэ, гансашье механизаторнуудые олоор hургажа гаргаад, hанаагаа амарха бэшэ, мүн hурагшадые машина, техникэдээ үнэн зүрхэнhөө дуратай, шуналтай, ёhо журам сахиха, сэхэ сэбэр сэдьхэлтэй хүнүүд байхаар хүмүүжүүлхэ хэрэгтэй бшуу. Эдэмнай ёhотойл коммунизмын эршэтэ ажалай ударнигууд байха ёhотой ха юм.

Хүдөө ажахыда хүдэлжэ байhан инженер болон механигууд, бусад мэргэжэлтэдшье, илангаяа манай замай залууршад—түрүү тракторист, комбайнёрнууд энэ ехэ хүдэлөөнэй хажуу талада байхагүй, энээндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, өөhэдынгөө баян дүй дүршэлые шэнэ механизаторнуудта дамжуулан, бодото ажалаараа жэшээ харуулан ябаха байhаниинь лабтай. Ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэдшье хэрэгтэй болоо hаань, трактор, комбайн жолоодожо шадахын гула баhал механизаторай мэргэжэл шудалха ушартай болоно. Тэрэшэлэн энэ гүрэн түрын удха шанартай хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадан, хүдөөгэймнай залуушуулшье халуун зүрхэнэйнгөө хаба, эршэ зориг гаргахань найдамтай.

Нүхэд! Иигээд лэ hуралсалай халуун хаhа эхилхэнь. Хүдөө ажахын техникэ эрхимээр шудалжа, колхоз, совхозойнгоо трактор, машинануудай бодото эзэдынь боложо, тэдэнээ дүүрэн хүсэндэнь, бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлгэжэ шадаха мэргэжэлтэд болохоёо оролдыт!

...И ГАГАРИНАЙ НЮТАГААРХИНТАЙ ...АНДРИЯН НИКОЛАЕВ УУЛЗАБА

...ЕНСК, октябриин 21. ... Түрүүшын советскэ ... Юрий Гагаринай ...инда, тэрэнэй хани ...Николаев мүнөөдэр ... ерээ. Городой хүн ...ние хани халуунаар ... байна.

...эришэд, алба хааг-...дентнүүд болон эр-...й замбуулинай баа-...стной театр соо уул-... Н. Рыленков, Лён ...ибинадай бүд нэхэг-...ессмертных, студентка ...ова болон бусад үгэ хэлэжэ, баатарые халуунаар амаршалаа.

Смоленскын хүндэтэ эрхэтэнээр hунгагдаhан тухайнь грамотые горгүйсэдкомой түрүүлэгшэ Д. Богачева баатарта барюулаа.

Замбуулин соогуур ниидэhэн тухайгаа, совет космонавтнуудай эбтэй этэй бүлэ тухай Андриян Николаев дэлгэрэнгыгээр хөөрэжэ үгөө. Замбуулинай хүсэтэ ракетэнүүд болон онгосонуудые байгуулhан совет эрдэмтэд болон конструкторнуудай хүдэлмэридэ үндэр сэгнэлтэ тэрэ үгэhэн байна.

АЖАЛАЙ ЭДЭБХИ УЛАМ ЭРШЭДЭНЭ

Эхэ орондоо ороohо тарня худалдаха социалис уялгаяа манай республикын колхоз, совхозуудай амжалтатайгаар дүүргэhэнтэй дашарамдуулан, КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй эльгээhэн амаршалгын бэшэгые совхозоймнай хүдэлмэришэд баяр баясхалантайгаар угтаад, ажалдаа шэнэ амжалта туйлахые оролдоно. Республикын ажалшадай амжалтада манайшье совхозой хүдэлмэрилэгшэдэй хубита бии.

КПСС-эй ЦК-гай мартын Пленумэй шиидхэбэриие бэелүүлэн, совхозой тарияашад, механизаторнууд тарилгынгаа талмай шэнэдхэн хубилгажа, ургаса ехэтэй шэниисэ, кукуруза болон бусад ургамалнуудые хэзээ хэзээнэйхиhээ ехээр тариhан байха юм. Тракторно-тарияан ажалай бригаданууд ажахын тоосоондо оруулагдажа, газар элдүүрилхэ, тарня тариха, ургасын хойноhоо харууhалха хүдэлмэреэ имагтал hайн шанартайгаар хэжэ гараа. Эдэ бүгэдын ашаар совхознай ороohо тарияанай баян ургаса туйлаа. 8 мянга гаран гектар ороohото ургамалнуудай га бүриhөө дунда зэргээр 16 центнер тарияан хуряагдаба.

Илангаяа хоёрдохи отделениин механизаторнууд hайн үрэ дүн туйлаа. Эндэхи тракторно-тарияан ажалай бригада (бригадир нүхэр Семенов) ажахын тоосоондо орожо, энэ жэл үндэр баян ургаса туйлаха социалис уялга абаад, жэлэй эхеэр республикын бүхы механизаторнуудые уряалhан байгаа. Мүнөө тэдэнэр уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэбэ. Гектар бүриhөө дунда зэргээр 15 центнер ургаса абахын орондо га бүриин 18 центнер тарня абажа шадаа.

Ургаса хуряалгын үедэ хура бороон ехээр орожо, тон бэрхэшээлтэй байбашье, манай механизаторнууд үдэр hүниие мэдэнгүй, шэн зоригтойгоор ажаллан, хуряалгаяа саг болзортонь дүүргээ. Дүй дүршэл ехэтэй комбайнер Ермил Михеевич Варфоломеев «С-6» комбайнаар 390 гектар хадажа, 5320 центнер тарня сохёо. Түрүү комбайнер А. М. Нетесов «СК-3» комбайнаар 371 гектар хадажа, 5534 центнер ороohо суглуулаа. Бэрхэ комбайнер Николай Евдокимович Бова «С-6» комбайнаар 634 гектар хуряажа, 4504 центнер тарня абаба. Мүн комбайнер Бато Норбоев «С-6» комбайнаар 456 гектар хуряажа, 4323 центнер тарня сохёо. Иимэ түрүүшүүлые тоолохо болоо hаа олон.

Баян ургаса ургуулжа, хуряалгаяа эршэмтэйгээр ябуулhанай ашаар гүрэндэ тарча тушааха түсэб, уялгануудаа болзорhоо урид дүүргэhэн байнабди. Гүрэндэ 25 мянган центнер тарня тушааха түсэбтэй байбал, бүхыдөө 52 мянган центнер бэлэдхэлэй пунктда оруулагдаа гэхэ гү, али хоёр түсэб дүүргэгдэhэн болоно. Эдэ үдэрнүүдтэ парти, правительствынгаа амаршалгада харюу болгон, үшөө мянган центнер тарня гүрэндөө тушааха гэжэ шиидээбди.

Гэхэтэй хамта, совхозой хүдэлмэришэд ерэхэ жэлэйнгээ хабарай тарилгада элбэг хүрэхэ үрэhэ хүрэнгэ хаагаад байна. Бүхыдөө 32 мянган центнер тарияан үрэhэндэ хаагдаа. Мүнөө үедэ үрэhэ хүрэнгэ сэбэрлэхэ, тэрэниие тарилгын шанарта хүргэхэ хүдэлмэри түлэг ябажа байна. Энэ хүдэлмэриие бүхыдэнь ноябриин нэгэн болотор сүм дүүргэхэ зорилготойбди.

Тракторно-тарияан ажалай бригаданууд эдэ үдэрнүүдтэ поли дээрэхи hолоомоёо суглуулжа, соможо байнхай. hүүлэй мэдээгээр 2820 гектарай hолоомон суглуулагдаад байна.

Тарияашад, механизаторнуудhаа манай малшадшье гээгдэнэгүй. Совхозой хонишод энэ жэлдэ эхэ хонидоо искусственна аргаар үрэжүүлхэ хүдэлмэреэ хэзээ хэзээнэйхиhээ эмхитэйгээр ябуулжа, тэрэниие сентябриин хахад болотор сүм дүүргэhэн байна. Байгша ондо бүхыдөө 19 мянга гаран хонин үрэжүүлэгдээ. Техник-үрэжүүлэгшэдээр гол түлэб ахалагша хонишод ажаллажа гараа. Ахалагша хонишон Базар Будажапов бүхы хонидоо гурбан неделиин туршада үрэжүүлжэ дүүргэhэн байха юм. Мүн нүхэд Балдама Доржиева, Балбар Ринчинов гэгшэдэй бригаданууд хонидоо богонихон болзорто үрэжүүлжэ амжаа.

Үнеэдые, эмэ хашарагуудые үрэжүүлхэ, ороондо оруулха хүдэлмэри мүн лэ эмхитэйгээр ябуулагдаа. Байгша ондо бүхыдөө 900-гаад эмэ хашараг үрэжүүлэгдэхэ юм. Мүнөө тэдэнэй олонхинь үрэжүүлэгдээд байна. Тингэhэнэй ашаар ерэхэ жэлдэ үнеэдэйнгээ тоо толгойе 2500-да хүргэжэ, 2500 тугал абаха зорилготойбди. Энэмнай хүсэд бэелүүлжэ боломоор хэрэг гээшэ.

Нийтынгээ адууhа мал дулаанаар, садхаланаар ондо оруулха арга боломжо совхоздомнай хүсэд бии. Энэ жэлдэ малай хэдэн байра шэнээр баригдаа. Жэшээнь, 250 үнеэдэй уягдангүй hула байха нэгэ байра бүтээгдээ. Тэндэ үнеэдые оньhон аргаар hааха түхеэрэлгэ тодхогдонхой. Гадна 150 тугалай байха байра шэнээр баригдаа. 80 эхэ гахайн поршоонхонуудтаяа байха байра бүтээгдэжэ дүүрэхэ дүтэлөө. Хонидой гурбан томо хашаа баригдаа. Тэндэ хонишодой байха хоёр квартиратай гэрнүүд бүтээгдэнхэй. Тахяа шубуунай байра баригдажа байна.

Малшадай ажалые хүнгэдхэхэ зорилгоор hаалиин дүрбэн гүүртэдэ үнеэдые оньhон аргаар hааха түхеэрэлгэнүүд тодхогдоо.

Малай байра бариха, тэндэхи ажалые оньhожоруулха хүдэлмэридэ табадахи отделениин Цырендоржо Будаевай бригада hайнаар хүдэлжэ байнхай. Эндэ 11 дархашуул хүдэлдэг. Тэдэнэр богонихон болзорто үнеэдэй томо байра бариба. Мүн Жамсо Раднаевай, Антон Варфоломеевэй бригаданууд жэшээтэ hайнаар хүдэлнэ. Иимэ дархашуул материальна талаар урмашуулагдадаг. Хэрбээ дархашуулай бригадын барилгаяа саг соонь дүүргээ hаа, ажалайнь түлөөhэн 20 процентээр дээшэлдэг юм.

Энэ жэлдэ хэзээ хэзээнэйхиhээ ехэ үбhэ, шэмэтэ силос абтаа. Мүн тарня талханай зүйл нийтын малда үгэхэ арга бии.

Эдэ бүхы арга боломжонуудаа зүбөөр хэрэглэжэ, ерэхэ жэлдэ мал ажалай продуктнуудые бүри ехээр абахын түлөө тэмсэнэбди. 1963 ондо бүхыдөө 11 мянган центнер мяха абахаар хараалагдана. Тэрэ тоодо 3 мянган центнер гахайн мяхан абтаха юм. **Таряалангай газарай 100 гектар бүридэ 75 центнер, эдлүүриин бусад газарай 100 гектар бүридэ 16 центнер хүртэхөөр мяха абаха гэhэн түрүүшын шатые 1967 ондо туйлахаар хараалanхайбди.**

Парти, правительствынгаа үдэр бүриин анхарал оролдолгодо харюу болгон, манай совхозой хүдэлмэришэд энэ жэлдэ абаhан социалис уялгануудаа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэжэ, шэнэ жэлдэ бүри ехэ амжалта туйлахань лабтай.

Ц.-Д. ДОРЖИЕВ,
«Эрдэм» совхозой директор.

ТЭМСЭЛ ҮРГЭЛЖЭЛhӨӨР

Оронойнгоо хүдөөгэй бүхы ажалшадта КПСС-эй ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй хандаhан хандалгые Бэшүүрэй совхозой хүдэлмэришэд hайшаан дэмжэжэ, тэрээндэ бодото ажалаараа харюусан, гүрэндөө мяха элбэг дэлбэгээр худалдаха зорилго табяа hэн.

hүүлэй хэдэн жэлэй туршада Бэшүүрэй совхозой дирекци, партком, хүдэлмэришэдэй комитет мяха ехээр абахын тулада мал таргалуулха тусхай гүүртэнүүдые олоор эмхидхээд, тугал, буруудые hайнаар шахажа, түргэн томо болгохо хэрэгтэ гол анхаралаа хандуулhан байха юм. Мал ажалай эгээл харюусалгатай газарнуудта коммунистнууд болон ажалай дүй дүршэлтэй нүхэд табигдаа hэн. Тодорхойлбол, мал адуулагшаар—16, hаалишадаар—15, хонишодоор—19, гахайшанаар—4 коммунист ажаллана.

Эндэхи малшад адууhа малай харууhа, эдеэлүүлгыень зүбөөр эмхидхэжэ, байгша оной 9 hарын туршада нилээдгүй амжалтануудые туйлабад. Тусхайлбал, гүрэндэ мяха худалдаха 9 hарын түсэб 900 центнерээр үлүүлэн дүүргэгдээ гэхэ гү, али ондоогоор хэлэбэл, 5 мянга 500 центнер тушааха түсэбтэй аад, 6 мянга 400 центнер эрхим шанартай мяха гүрэндөө худалдаа. Тэрэ тоодо 3784 центнер үхэрэй мяхан, 1210 центнер гахайн, 1406 центнер хониной мяхан тушаагданхай.

Тус совхозой зарим отделенинүүд гүрэндэ мяха худалдалгаар горьтой амжалга туйлаа гэжэ тэмдэглэмээр. Нэрлэбэл, 6-дахи отделениин малшад (эрхилэгшэнь Ендон Цыбиков) нёдондоной энэ үеынхидэ орходоо hураггүй ехэ мяха абажа, гүрэндөө худалдаа. 9 hара соо 793 центнер мяха худалдаха түсэбтэй байhан аад, 1051 центнер тушаагаа. Эндэхи отделениин мяханай гүүртын бэрхэ малшадай нэгэн Бадма Шагдаров 83 хашарагуудые шадамар бэрхээр адуулжа, тус бүриинь шэгнүүрые сүүдхэдээ дунда зэргээр 959 граммаар нэмээжэ байгаа юм. Тиигээд тус бүриень 300—350 килограмм шэгнүүртэйгээр «Хайрангын» мал тушаалгын пунктда эрхим тарганаар тушаагдаа.

Мяханай гүүртын бэрхэ малшад нүхэд Банзанов, Гомзяков, Пономарев гэгшэд республикынгаа Министрнүүдэй Соведэй тогтоолые ехэтэ hайшаажа, октябрь hараhаа ерэхэ жэлэй март болотор залуу малаа хэзээ хэзээнэйхиhээ hайнаар шахахын тула бүхы хүсэеэ элсүүлэнхэй. Мүн совхозой суутай тугалшад нүхэд Литвинцева, Ткачева, Полуянова болон бусад залуу мал hайнаар түлжүүлжэ, түргэнөөр томо болгохын түлөө дэлгэрhэн мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр оролсонхой. Эдэнэр мүнөө харууhалжа байhан тугалнуудаа сүүдхэдэ толгой бүринень 950—1170 граммаар нэмээнэ.

— Мүнөө республикынгаа тарияашадай эрхим амжалта туйлаад байхадань, манай совхозой малшадшье ажалдаа эрхим дүнгүүдые туйлахаар зоригжоно. Ойрын болзорто гүрэндэ тушаагдахаар үшөө 400 хашараг, буруу, 1200 эрье хонид, 900 гахай шахан таргалуулагдажа байна. Эдэ мал тушаахада гүрэндэ мяха худалдаха энэ жэлэй түсэб үлүүлэн дүүргэгдэхэ юм,—гэжэ совхозой главна зоотехник нүхэр Смолин мэдээсэнэ.

Дугар Цыренов эрхим малшанай нэгэн юм. Олохон жэлэй туршада мал адуулагшаар хүдэлжэ, ажалай нилээд ехэ дүй дүршэлтэй болоо. Адуулжа ябаhан хашараг, буруудаа эрхимээр таргалуулхын тула үдэр, hүнигүй бодожо ябадаг нүхэр Цыренов малайнгаа тус бүриинь шэгнүүрые сүүдхэдэ дунда зэргээр 1000—1500 граммаар нэмээжэ шадаа. Тэрэнэй адуулдаг залуу мал 2—2,5 жэл болоходоо тус тустаа 350—400 килограмм татадаг болонхой. Дугар Цыренов хашарагуудаа үглөөгүүр эртэ бэлшээридэ гаргажа, үдэшэ орой болотор адуулдаг заншалтай. Тиихэдээ зунай үедэ хэды хоноод лэ бэлшээреэ hэлгэдэг, намарай сагта хагдаар элбэг газар бэдэржэ ябаад адуулдаг заншалтай. Мүнөө энэ нүхэр алдарта тарияашадайнгаа туйлаhан амжалтаар омгорхон, хашараг бүхэнэй шэгнүүрые сүүдхэдэ 1000-hаа дээшэ граммаар нэмээхэ зорилго табиба.

Эхэ оронoй суута гахайшан Ярослав Чиж болон бусадай hайн hайхан эдэбхи үүсхэлые дэмжэhэн гахайшан Мария Конечных гахай үсхэбэрилгэдэ олохон жэлэй туршада амжалтатайгаар хүдэлжэ байнхай. Энэ нүхэр 9 hарын туршада 686 гахай шахан таргалуулжа, тус бүринень дунда зэргээр 80—90 килограммтай болгоод, 560 центнер мяха гүрэндэ худалдаба.

— Жэлэй дүүрэтэр үшөө 940 центнер эрхим шанартай гахайн мяха худалдаха түсэбтэйгөөр хүдэлжэ байнабди,—гэжэ Мария Конечных хөөрэнэ.

Совхозой түрүү гахайшан Мария Конечных хүн зондоошье хүндэтэй, ажалдаашье оролдосотой hайнаар хандадаг. Мүнөө шахан таргалуулжа байhан 529 гахайнуудаа үдэртөө хэдэ дахин эдеэлүүлдэг, гахай бүхэндэ хоёр килограмм бутаргагдаhан ороohо, 3 килограмм кукурузын силос, 3 килограмм тэжээлэй свёкло үгэдэг. hайн тэжээлээр хангагдаhан шахамалнуудынь түргөөр таргалжа байнхай.

Тиигэжэ тарияашадайнгаа амжалтаар омогорхон, гүрэндөө эрхим шанартай элбэг мяха худалдажа, урдаа табиhэн зорилгонуудаа үлүүлэн бэелүүлхын түлөө совхозой малшад тэмсэжэ байна.

Д. Цыденжапов,
манай корр.

ЭМХИТЭЙГЭЭР ЭХИЛХЭЭР БЭЛЭН

Хүдөөгэй ажалшадые механизаторай мэргэжэлдэ hургаха гэhэн КПСС-эй обкомой, республикын Министрнүүдэй Соведэй тогтоол хаа хаанагүй зүбшэн хэлсэгдэжэ, колхоз, совхоз бүхэндэ hуралсалай кружогууд эмхидхэгдэжэ байнхай.

Энэ хүдэлмэри илангаяа Хоринн нютагай үйлэдбэриин управлениин харьяата ажахынуудаар урагшатайгаар ябуулагдана. Управлениин болон партиин райкомуудай, аймгүйсэдкомуудай хүдэлмэрилэгшэд эдэ үдэрнүүдтэ колхоз, совхозуудаар ябажа, кружогуудые эмхидхэхэ, хүтэлбэрилэгшэдые, багшанарые томилхо хэрэгтэнь тэндэхи партийна организацинуудта ехэхэн туhаламжа хүргөө. Энээнэй ашаар Хоринн, Яруунын аймагуудта механизаторай мэргэжэлдэ hураха хүнүүдые тодорхойлжо, hургуулиин директор, политическэ болон hуралсалай талаар орлогшонорые томилогдожо дүүргэнхэй.

Ю. Византийский,
КПСС-эй обкомой инструктор.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Ажалшадай үүсхэл оролдолго дэмжэн...

Манай «Забайкалец» колхоз (Мухар-Шэбэр) аймаг соогоо томохон ажахынуудай нэгэндэ тоологдодог. Ганса тариаланай газар юһэ мянгаһаа дээшэ гектар юм. Нийтын адууһа малай тоо толгой жэл бүри олошорно. Хэрбээ юһэн жэлэй саада тээ бүхыдөө 1871 бодо малтай, 7173 хони ямаатай байбал, мүнөө 2200-гаад үхэртэй, 17500 гаран хонитой, 1000-аад гахайтай, 7 мянга гаран шубуутай, мүн тариан ажал ехээр эрхилдэг олон һалбарита ажахы болонхой.

1962 ондо колхоз гүрэндөө 4300 центнер мяха, 6600 центнер һү, 220 мянган үндэгэ, 594 центнер нооһо, 16,1 мянган центнер орооһо тариа худалдаха түсэбтэй. Абаһан түсэб, уялгаяа бэелүүлгэ хадаа малшад, тариашадай дунда ябуулагдаха эмхидхэлэй, ойлгууламжын хүдэлмэриһөө сэхэ дулдыдаха байһыень партком һайн мэдэрнэ. Энэ хүдэлмэри үргэн далайсатайгаар, ашаүрэтэйгөөр ябуулха арга боломжо, эрхэ нүхэсэл манда дүүрэн бии. Эндэмнай колхозой 2 клуб, хүдөөгэй 2 библиотекэ, дүшөөд багшанартай Шаралдайн дунда һургуули гэхэ мэтэ бии. Хүдөө ажахын олон мэргэжэлтэд колхоздо ажалладаг. Ажалшадай дунда соёл сурталай хүдэлмэри ябуулха хэрэгтээ партком нютагай интеллигенцидэ түшэглэнэ. Тэдэнэр булта агитаторнууд юм. Агитатор бүхэн неделидээ нэгэ удаа өөһэд өөһэдынгөө участогта ошожо, элдэб асуудалаар хөөрэлдөө үнгэргэдэг гурилтай. Тиихэдэ тэдэнэр бригадын партийна организациин хүтэлбэри доро бүхы хүдэлмэреэ ябуулдаг, һүүлээрнь тэрэнэй үмэнэ тоосодог. Ажалшадһаа ороһон дурадхал, һанамжа болон шүүмжэлэлнүүд зүбшэн хэлсэгдэжэ, тэрэ дары таарамжатай хэмжээн абтадаг.

Үбһэ, тариа хуряалгын үедэ агитаторнуудай хүдэлмэри бүришье ехэ үбэлдог, полевой стан, бригада дээрэ сэхэ ажалаа эмхидхэдэг. «Дайшалхы хуудаһа», ханын газетэ, социалис мүрысөөнэй үдэр бүриин дүн гаргаха, һүүлэй һонине механизаторнуудта дуулгаха гэхэ мэтэһээ эхилээд, эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулдаг.

Ажахын урда ямар зорилгын табигдаһые, тэрэниие дүүргэхын тула колхозник бүхэн өөрынгөө зүгһөө юу хэхэ зэргэтэйб гэжэ ойлгууламжын ашаар нийтынгээ малда бардам хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлэдхэглээ, гүрэндэ орооһо тариа худалдаха жэлэй уялга үлүүлэн дүүргэгдээ. Жэшээнь, үнгэрэгшэ жэлэйхиһээ хоёр дахин ехэ үбһэн абтаа гэхэ гү, али бүхыдөө 18500 центнер бэлэдхэгдээ. Үнеэн бүридэ 15 тонно хүртэхөөр кукурузын силос дарагдаа.

Хабарай тарилга богони болзорто, агротехникын заабариар хэжэ дүүргэһэнэй ашаар энэ жэлдэ үндэр баян ургаса абтаа. Тэрэнээ гээлтэ хоролтодо оруулангүй хуряажа абахын тула партком, правлени эмхидхэлэй болон ойлгууламжын ехэхэн хүдэлмэри ябуулаа. Нэн түрүүн бүхы комбайн, тракторнууд «Темижбекский» совхозойхидой жэшээгээр бүлэг бүлэгөөрөө, үдэр һүнигүй хүдэлгэгдөө. Бригада, звено, комбайн бүхэнэй хэһэн хүдэлмэриин дүн үдэр бүри гаргагдажа байгаа. Эдэнэй түсэбөө ходо дүүргэжэ байхын тула дүршэл ехэтэй коммунист-механизаторые звено бүхэндэ табяабди. Тариа хуряалгада хабаадагшадые урмашуулха хэрэгтэ онсо анхарал хандуулагдаа. Жэшээнь, лафетнэ жаткын машинист, комбайнерай, жолоошодой үдэр бүриингөө даабари дүүргээд, үлүүлэн дүүргээд байхадань, гектар бүхэндэ 20-һоо 40 мүнгэн хүрэтэр түлэгдөө. Эдэ хэмжээ ябуулгын ашаар колхозмай гүрэндөө 27 мянган центнер орооһо тариа худалдажа, жэлэйнгээ уялга сентябриин 26-да үлүүлэн дүүргээ. Ажалаараа үльгэр жэшээ харуулдаг механизаторнуудай тоо нилээд олошороо. Жэшээнь, комбайнернууд В. Кравцов, И. Ласточкин, аха дүүнэр Г. Г. Калашниковтан, В. Климентьев гэгшэд үдэрэйнгөө даабари ходо 150—200 процентээр дүүргэжэ ябаа.

Тариа хуряалга дүүрэжэ, үбэлдэ бэлдэлгын халуун хаһа эхилбэ. Мүнөө партком бүхы хүсэеэ энэ хэмжээ ябуулгада зорюуланхай.

А. Цыренов,
парткомой секретарь.

Агуухэ Октябриин 45 жэлэй ойн хүндэлэлдэ

МАГТААЛТАНАИ НЭГЭН

Ферафонт Исаевич Тихоновые Улаан-Үдын мебельнэ фабрикын хүдэлмэришэдэй дунда таниха мэдэхэгүй хүн үгы юм. Эндэ дайралдаһан лэ түрүүшын хүнһөө тэрээн тухай асуугаа һаа, һайшаал магтаалтайгаар харюусаха байха.

Тиигэжэ хэлэхэнь зүб. Энэмнай тус фабрикын эгээл уран гартанай нэгэн байхаһаа гадна, ажалай үндэр бүтээсэ туйлажа, хэзээдэшье социалис мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ ябалсадаг хүн. Мүнөө нүхэр Тихонов Агуухэ Октябриин 45-дахи ойн һайндэрэй хүндэлэлдэ ажалай вахтада жагсаад, халаан бүхэнэйнгөө нормые ходо үлүүлэн дүүргэнэ.

Фабрикын дархашуулай урда продукциин шанарай талаар ехэ эрилтэ табигдадаг болонхой. Ажалшаднай гоё һайхан мебельдэ дуратай. Тиимэһээ муу шанартай стол, стулнууд магазинда удаан саг соо гологдожо хэбтэдэг. Энээниие һайнаар мэдэхэ болоһон уран дархан һүүлэй хэдэн жэлэй туршада хүдэлмэридөө нэгэшье голодоһо гаргахаяа болинхой. Тэрэнэй гараар бүтээгдэһэн шифоньер, диван, буфет хэзээдэшье дура татамаар байдаг, нүхэдынь атаархажа, жэшээ абан хүдэлхые оролдодог байна.

Эдэ үдэрнүүдтэ һайндэрэй хүндэлэлдэ абаһан уялгаяа заатагүй дүүргэхын түлөө ехэ оролдолго гаргажа байна. Үнгэрһэн һарынгаа даалгабариие 120 процент дүүргэһэн байгаа һаа, октябрь һарада бүри ехэ амжалта туйлаха хүсэлэнтэй.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Ф. И. Тихонов ажалдаа.

Л. Хайдуровай фототекст.

ҺАЙНДЭРЫЕ УГТУ...

Долоон жэлэй дүрбэдэхи жэлэй туршада даабариһаа гадуур 40 мянган түхэригэй продукци бүтээн гаргаха уялга абаһан Улаан-Үдын Кировэй нэрэмжэтэ заводойхид Октябриин хүндэлэлэй социалис мүрысөөндэ оролсохо зуураа, энэ уялгаяа жэлэй дүүрэтэр бэшэ, харин ноябриин 7-нэй үдэр болотор дүүргэхэ гэжэ шиидэбэд.

Заводой бүхы хүдэлмэришэд үсэд шангаар тэмсэжэ, амжалта туйлан ажаллана. Үнгэрһэн юһэ һарын туршада тэдэнэр 34 мянган түхэригэй продукци даабариһаа гадуур бүтээн гаргаа. Үшөө 6 мянган түхэригэй продукци үгэбэл, урдаа табиһан зорилгоёо дүүргэхэ байна. Һайндэр болотор энэ зорилгоёо бэелүүлхэ арга боломжо тэдэнэртэ дүүрэн бии.

Хэлэһэн үгэдөө заатагүй хүрэхын түлөө тэмсэжэ байһан хүдэлмэришэд үйлэдбэриингөө арга боломжые хүсэд һайнаар хэрэглэхые оролдоно. Амһартада шаажан гүйлгэдэг цехэй нэгэ халаан урдань гээгдэжэ, эндэхи хүдэлмэришэдэй ажал хэрэгые гэдэргэнь татажа байгаа. Энэ халаание гээгдэлһээнь гаргаха талаар хэмжээн абтаа, дүй дүршэлтэй хүдэлмэришэн, коммунис ажалай ударник М. Д. Осипова тэндэ ажаллахаар эльгээгдээ. Тэрэ гэһэнһээ хойшо ехэшье саг үнгэрөөгүй, харин нүхэр Осипова даажа абаһан халаанайнгаа ажалые гээгдэлһээнь гаргахын, үйлэдбэреэ зүбөөр эмхидхэхын түлөө ехэ ор... гаргаа. Энэнэйнь аша... хи хүдэлмэришэд ... дүүргэжэ эхилһэн бай...

— Һайндэр болотор ... нэр ондоо халаанай ... ришэдые хүсөөд, үше... гараха хүсэлэнтэйб... М. Д. Осипова мэдүү...

Октябриин хүндэлэ... гэрһэн социалис мү... олон түрүүшүүл шалг... раа. Заводто олон ... ажаллажа, нилээд ... дүршэлтэй болоһон ... Щербакова залуу хү... шэдые үйлэдбэриин ... гатай танилсуулна. Эн... хүдэлмэришэн һаяхан ... град ошожо ерээ. Тэнд... водуудай түрүү дүй дү... өөрынгөө заводто нэбт... талаар ехэ ажал бүтээ... на. Мүн тэрээнтэй ... ажалладаг Ирина Гу... нүхэрһөө гээгдэнгүй ... Коммунис ажалай уд... нэрэ солодо хүртэһэн ... Гурбатова социалис м... нэй түрүү зэргэдэ гар...

Н. З...

НЁДОНДОНОЙХИҺОО ЭМХИТЭЙГЭЭР ЭХИЛБЭ

Һуралсалай жэлэй эхилхын урда тээ бэлэдхэлэй ехэ хүдэлмэри хэгдээ. Июль һарын эсэс багта мяха-консервын комбинадай партийна комитет политическэ һуралсалай үнгэрэгшэ жэлэй дүн гаргаһан байна. Кружок, семинарта хүнүүдые оруулхадаа, нэгэ нэгээрнь хаража үзэгдөөгүй, зарим тэды алдуу байгаа гэжэ дүн гаргахадаа тодорхойлогдоо һэн. Эдэ бүгэдые хараадаа абажа, хүн бүхэнэй юрэнхы эрдэм, политическэ бэлэдхэлые харалсажа, һуралсал эмхидхэхэ гэһэн юм. Тиигэжэ ямар кружок, семинар эмхидхэхэ тухай хэлсэгдээ бэлэй.

Партийна эхин организациин секретарьнар өөһэдөө кружогуудые бүридүүлхэ хүдэлмэри ударидаһан байна. Һураха хүн бүхэнтэй хөөрэлдэжэ үзөөд, һуралсалыень тодорхойлоо юм. Энээнэй ашаар бүхы кружогууд һуралсалай жэлэй эхилхын урда тээ бүридүүлэгдээ. Холодильнигта, заводой управлениин дэргэдэ, амһартын цех болон бусад цехүүдэй партийна организациин дэргэдэ политическэ эрдэм шудалха кружогууд байгуулагдаа. Эрдэм бэлэдхэл ехэтэй хүдэлмэришэдтэй колбасна заводой, механическа цехэй, мал үүсэлдэг заводой партийна организацинуудай дэргэдэ үйлэдбэриин экономико шудалха кружогууд байгуулагданхай. ФЗО-гой һургуулида марксизм-ленинизмын сурталшудалха кружок бии болгогдобо. Комбинадай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд үйлэдбэриин экономико шудалха семинарта һуралсаха.

КПСС-эй XXII съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые, партиин шэнэ Программые комбинадай хүдэлмэришэд улам гүнзэгыгөөр шудалха хүсэлэнтэй. Энэньшье ойлгосотой ааб даа. Юуб гэхэдэ, мүнөө үе сагай түүхэтэ документнүүдые гүн гүнзэгыгөөр ойлгожо абаха дуратай ха юм. Эгээл тиимэһээ энэ жэлдэ зуу гаран хүн партиин съездын шиидхэбэринүүдые шудалхань. Мүнөө жэлдэ хамтадаа 350 хүн, тэрээнһээ гадна, марксизм-ленинизмын үдэшын университедтэ олон хүн һураха. Хүдэлмэришэн залуушуулай үдэшын һургуулида 350 хүн, заочноор 40 гаран хүн һураха юм.

Энэ жэлдэ комбинадай партийна комитет пропагандистнуудые шэлэн олохо хэрэгтэ һаналаа ехээр табиһан байгаа. Энэ хүдэлмэридэ дүй дүршэлтэй болоһон хүнүүдые — комбинадай инженернүүд, техникүүдһээ пропагандистаар томилһон байнабди. Жэшээнь, нүхэр А. Ф. Багрий политическэ эрдэмэй үндэһэн сурталшудалха кружогой пропагандистаар томилогдоо. Энэмнай пропагандистын ажалда үнинэй хүдэлжэ байдаг, хэшээл бүхэниие һониноор, анхарал татамаар үнгэргэдэг юм. Һурагшадынь хүтэлбэрилэгшэдтөө дуратай. Үйлэдбэриин экономико шудалха кружогой пропагандистаар нүхэр А. И. Шестаков (ажал эмхидхэхэ таһагай начальник) хүдэлхэ.

Һуралсалай эхилхын урда тээ пропагандистнарай семинар болоо. Политическэ гэгээрэлэй кабинет номоор хангаа. Иигэжэ бэлэдхэһэнэй ашаар түрүүшын хэшээл эмхитэйгээр үнгэрбэ.

Г. Харченко,
парткомой гэшүүн.

ОРОЛДОСОТО АЖАЛАЙ ҮРЭ

Улаан-Үдын мебельнэ фабрикын бэлэдхэлэй цехэй хүдэлмэришэд үдэр ерэхэ бүри ажалайнгаа эршэ шангадхан, шэнэ амжалта туйлана. Продукци бүтээн гаргаха 9 һарын түсэбые болзорһоонь урид дүүргэжэ, даабариһаа гадуур 65 мянган түхэригэй продукци бүтээн гаргаа.

Цехэй хүдэлмэришэдэй хоорондо дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ станочник О. И. Непеина, модошо дархашуул К. Ф. Распутин, Б. Ш. Сыренов болон бусад түрүүлжэ, ажалай жэшээ харуулна.

Тэдэнэр энэ һарын эхинһээ хойшо бүри эршэмтэйгээр ажаллажа, графигаа юһэн хоногоор уридлажа ябана. Эдэ хүдэлмэришэдэй туйлаһан амжалта зүгээр ерээгүй, харин ехэ оролдолго гаргаһанай ашаар туйлагдаа. Тэдэнэр бүхы коллективээрээ техническэ кружогто һуралсажа, үйлэдбэриингөө бүхы процессүүдые һайнаар шудалһан байна.

Хүдэлмэришэд, мастернууд техническэ таһагайхидтай хамта 1963 ондо бүри ехэ продукци бүтээн гаргаха гэжэ шиидэнхэй. Энэ зорилгоёо дүүргэхын тула мүнөөнһөө хэрэгтэй бэлэдхэл хэгдэжэ эхилээ, шэнэ түхеэрэлгэ абтажа байна. Жэлдээ 1200 кубометр хабтагай хэхэ гидравлическа пресс һаяхан тодхогдоо. Шэнэ пресс ашаглажа, мүн хуушан хоёр прессэй бүтээсые дээшэлүүлбэл, тус цех ерэхэ жэлдэ 5000 кубометр хабтагай гаргаха болоно. Хэрбээ мүнөө бүтээн гаргагдадаг хабтагайһаа 12 мянган шкаф хэгдэдэг байгаа һаа, 5000 кубометр 30 мянган шкафта хүрэхэ байна.

Хабтагай олоор бэлэдхэхын хажуугаар, тэдэнэй шанарые эрид һайжаруулха зорилго табигдана.

А. Мурашев,
фабрикын түсэблэлгын экономическа таһагай начальник.

Жэлэйнгээ түсэ... ноябриин 7 хү...

Галуута нуурай нүү... тагшадай дунда № 7... тын нэмэл аргаар ... рилэгшэд үндэр бүтээс... лаараа шалгарна. Үнг... һарынгаа түсэбые 135... цент дүүргээд, даабар... дуур 65.553 тонно шу... һэ түрэл орондоо үгө...

Иимэ амжалта хайш... туйлагдааб? Энэ ас... тус шахтын хүтэлбэр... харюусахадаа, түрүү... нуудай ажал хэрэгээ... жотой зохидоор хэ... социалис мүрысөө ... дэлгэрүүлһэн, бүхы ... шадамараар ашагла... тэмдэглэнэ. Эндэхи ... торщигууд, мүн бэшэ... гэжэлтэд даалгагда... даа эзэн ёһоор, хар... тайгаар хандажа, ... ряа һайнаар бүтээдэг ... мунист Георгий Брыл... мен Шевченкын даа... ваторнуудай коммун... экипажнууд шэн зор... лай үлыгэр жэшээ ха... Тэдэнэр халаанайнга... бариие хододоо үлүүл... гэдэг, гадна оньһото ... кээ нарин нягтаар ... лан ажалладаг юм.

—Манай хүдэлмэр... дарта Октябриин 45 ... ойн һайндэрые ажал... гээр угтахын тула ех... долго гаргана. Ноябр... лооной һайндэр болото... һэ малтаха жэлэйнгэ... бые дүүргэхэбди,—... шахтын разрезэй на... нүхэр Шубин хөөрэн... хахад һарынгаа за... уридшалан дүүргээб... лайнгаа энэ эршые ... хэлэһэн үгэдөө сохо... бди.

Ц. Ба...

ГОРОХОЙ БАЯН УРГАСА ЯАЖА АБТААБ?

Түрүү дүй дүршэлтэй танилсагты!

КАБАНСКЫН СОВХОЗДО НҮХЭР СТРЕМЯКОВОЙ БРИГАДАДА ГЕКТАРАЙ 23,1 ЦЕНТНЕР ГОРОХОЙ УРГАСА АБТАЖА, ГА БҮРИҺӨӨ 37,5 ЦЕНТНЕР ТЭЖЭЭЛЭЙ ЕДИНИЦЭ ХУРЯАГДАА.

Байгша ондо манай совхозойхид тариалангайнгаа хубаарилгые зарим тэды хубилгажа, сэбэр паарай болон олон жэлэй ногоо таридаг газарай талмайе эрид хороогоод, орондонь шэниисэ, горох, кукуруза гэхэ мэтэ ургамалнуудай тарилгые һураггүй ехэ болгообди.

Энэ хэһэн ажалаймнай ашаүрэ мүнөө элитээр харагдаа. Жэшээнь, энэ жэлдэ бидэ 609 гектарта кукуруза тариад, га бүриһөө дунда зэргээр 15,5 центнер ургаса абаа гэхэ гү, али хамта 9153 центнер орооһо хуряагаабди. Тэрээнһээ 4 мянган центнер горохой эрхим шанартай орооһо гүрэндөө худалдажа, нилээд ехэ олзо оруулаабди.

Тиихэдэ совхозой гурбадахи отделенидэ коммунист Сергей Никифорович Стремяковой хүтэлбэрилдэг бригадынхид 123 гектар тариалангай га бүриһөө дунда зэргээр 23,1 центнер горохой орооһо абаа юм. Ондоогоор хэлэбэл, энэ бригадынхид горохой үндэр баян ургаса абаһанай ашаар гектар бүриһөө 37,59 центнер тэжээлэй единицэ хуряаһан болоно бшуу. Харин бусад бригадануудта орооһото ургамалнуудые тариһан газарай га бүриһөө 11,5 центнер тэжээлэй единицэ хуряагдаха юм. Гадна горохой ургасаһаа гахай, шубуудта эдюулхээр хэды ехэ шэмэтэй һайн һолоомон абтаа гээшэб!

Үрэжэлтэй һайн тариалан багатай манай совхоздо горох зүбөөр тарижа, һайнаар ургуулаа һаа, тон ехэ аша туһатай байһаниинь элитээр харагдаба. Тиимэһээ 1963 ондо совхознай энэ жэлэйхидэ орходоо горох хоёр дахин ехээр тариха гэжэ шиидээ. Мүнөө бүхы газартаа хүсэд хүрэхэ һайн шанартай үрэһэ хаажа абанхайбди.

Агротехникын ямар түрүү онол арга хэрэглэгдэжэ, горохой баян ургаса абтааб гэжэ хэдэн үгэ хэлэхэ хэрэгтэй болоно.

Энэ жэлэй дүй дүршэл дээрэһээ харахада, горох ямаршье хүрьһэтэй газарта муу бэшээр ургадаг байна. Жэшээлхэдэ, байгша ондо хүнгэншэг, бага зэргэ шабарлиг хүрьһэтэй газарта горох илангаяа һайн ургаса үгөө.

Горохой эртэ таригдадаг ургамал байһаниие хараадаа абажа, тэрэнэйнгээ газарые саһанай хайламсаар борнойлжо, шииг нойтыень бариабди. Нёдондо эндэмнай саһан эргэ ороод, горох тариха газарла намар хахалжа үрдеэгүй дээрэһээ тэрэнэйнгээ хахадынь шахуу хабар хахалжа тариабди. Газарнай гол түлэб 23—25 сантиметртэ гүнзэгыгөөр хахалагдаад борнойлогдожо, хүрьһэниинь жэгдэлэгдээ. Һая хахалагдаһан газарай хүрьһэ нягтаруулхын тула түсхай хүндэ «ЗКВТ-1,2» түхэлэй каток шэрээбди.

Энэ ургамалые холисогүйгөөр, амяарынь, һайн шанартай, илгагдаһан томо үрэһөөр, гектарай 2,5-2,5 центнерһээ бага бэшэ нормотойгоор тарихада элбэг ургаса абтана гэжэ байгша оной дүй дүршэл элитээр харуулаа. Горох гол түлэб 24 рядтай юрын тарианай сеялкээр, нарин зуруудтайгаар тарингдаа. Тиибэшье хэрээһэлүүлэн тариһан газараймнай ургаса һураггүй дээшээ болоо.

Байгша ондо майн 5-һаа эхилээд 10 болотор 470 гектар горох тарингдаад байгаа һэн. Удаадахи гурбан хоногто үлэгшэ 200 гектарынь тариигдаа юм.

Манай совхоз урда жэлнүүдтэшье горох таридаг байгаа. Теэд үрэһыень багадуулжа, гектарай оройдоол 0,8—1,4 центнер нормотойгоор тарихадамнай, ургасань тон шэнгэн, га бүриһөө минил 5-6 центнер орооһон абтадаг һэн. Тиигээдшье тэрэнээ шэниисэтэй холижо тариад, ехэ алдуу хэдэг байгаабди. Харин түрүүшүүлэй жэшээгээр агротехникын заабариие нарниаар сахин, энэ ургамалые амяарынь тарибал, үндэр баян ургаса абтаха байна гэжэ ойлгогдоо.

Горохой ургасын һайн эдеэшэжэ, эшынь доогуурхи бүүрсагай шарлажа эхилхэдэ хуряажа захалаа һэмди. Тэрэнээ баал болгохо түсхай түхеэрэлгэтэй «КС-2,1» түхэлэй тракторай косилкаар унагаагаабди. Тиихэдэ хуряалга дээрэ түрүү арга хэрэглэн, косилкануудаа бүлэг бүлэгөөрнь хүдэлгөөбди. Гадна хуряалга дээрэ ажалай бүтээсые эрид дээшэлүүлхын тула зарим косилкануудай түхеэрэлгэнүүд хажуу тээшээ үргэнөөр хэгдэжэ, баалнуудаа зэргэлүүлэн хаядаг болгогдоо. Баалынь сабшагдаһаар 10—12 хоноод байхада хүсэд хатаад, хуряажа сохихоор болоо. Тиихэдэнь хуряалга «СК-3» комбайнаар эхилээ.

Манай эндэ орооһото ургамалнуудай дунда горох бодото һууриия эзэлжэ, энээнһээ эрхим шанартай орооһо, шэмэтэй һайн һолоомо элбэг ехээр хуряадаг болохомнай лабтай.

В. Кожемякин,
Кабанскын совхозой главна агроном.

Ажалай эршэ шангадана

80 гаран километр утатай гүмэр харгыгаар, мүн автомашинааршье шэрэгдэһэн модон Новоильинск станци хүргэгдэнэ. Эндэһээ вагонуудта ашагдаһан модон Эхэ ороноймнай олон хизаар, областьнуудта эльгээгдэнэ.

Республика дотороо түрүүлжэ ябаһан Хандагатайн леспромхозой модошод түсэбөө һара бүхэндэ амжалтатай һайнаар дүүргэжэ, олон шэнэ барилга һайн шанартай модоор хангана. Социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлһэнэй, ажалай түрүү дүй дүршэл нэбтэрүүлһэнэй ашаар эндэхи модошод амжалта туйлана.

Бага комплексно бригаданууд эндэ олоор эмхидхэгдэжэ модо бэлэдхэлгэ дээрэ ажаллана. Модо таллуулдаг тракторнуудай хүсөөр автомашинанууд ашаалагдана. Модо бэлэдхэлэй Эхи-Горхон, Хара-Хүтэл гэжэ мастерска участогуудта бэлэдхэгдэһэн модоной 50 процент шэнэ аргаар ашагдан зөөгдэнэ. Иигэжэ тус участогуудай хүдэлмэришэд ажалай гаргаша нилээд ехээр бага болгоһон байна.

Агуухэ Октябриин хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ оролсохо зуураа, эндэхи модошод дээшэлүүлэгдэһэн шэнэ уялга абанхай. Арба һарынгаа түсэбһөө гадуур 7 мянган кубометр модо бэлэдхэхэ, 10 мянган шпала хюрөөдэхэ гэһэн уялгаяа хэрэг дээрэнь бэелүүлхын түлөө оролдоно.

Мүнөө тус леспромхозой 700 гаран модошод коммунис ажалай бригадануудай гэшүүд байха юм. Тэдэнэй олониинь бүтээсэ ехэтэй ажалаараа шалгаржа ябана. Социалис Ажалай Герой нүхэр И. А. Кострэминай даадаг бага комплексно бригада 1965 оной түсэбөөр ажаллажа байна. Нүхэр П. И. Мизернын хүтэлбэрилдэг модо ашагшадай бригада, нүхэр С. И. Афанасьевай даадаг коммунис ажалай халаан социалис мүрысөөндэ түрүүлжэ, эршэтэ ажалай жэшээ харуулжа ябана.

Мүнөө тус леспромхоз урдахи жэлнүүдтэ орходоо һураггүй ехэ ажал бүтээнэ. Жэшээлхэдэ, энэ жэлэй 9 һара соо нёдондоной энэ үеынхитэй сасуулхада, 45 мянган кубометр ехэ модо бэлэдхээд зөөһэн байна.

«Агуухэ Октябрьда—ажалай бэлэг» гэһэн уряатайгаар мүрысэжэ байһан тус леспромхозойхид үдэр ерэхэ бүри ажалайнгаа эршэ шангадхан, шэнэ амжалта туйлана.

С. Тюлюкин.

Лихачевой нэрэмжэтэ Москвагай автозаводто «ЗИЛ-130» түхэлэй шэнэ автомобиль бүтээгдэбэ. Энэ машина дүрбэн тонно ашаа иигэ доро ашадаг, зуун километр зайда 26 литр түлишэ галдадаг, час соо 80 километр хүрэтэр түргөөр ябадаг.

Хэды һара болоод шэнэ түхэлэй иимэ машинанууд олоор гаргагдажа эхилхэнь. Зураг дээрэ: шэнэ түхэлэй машинанууд.

ТАСС-ай фотохронико.

Загаһашадай ... амжалта...

Баргажанай ал... һашадай бригадын ... Бурдуковский, ... Ширеторов гэгшэ... барилгаар жэлэйн... бари 233 центнерээ... лэн дүүргэһэн тухай... дээсэбэ.

Эдэ нүхэдэйнай ... байгша оной 9 һар... шада 7433 центнер ... бариа юм.

Мүн комбинадай ... ришэд загаһашадпа... дэнэгүй. Загаһа ... руулдаг, консервэ ха... хүүд гурбан квартал... сэб 103 процент ... 1 миллион 409 мянга... ка консервэ гаргаа.

Туйлаһан эдэ ам... нуудн ай Агуухэ Ок... хубисхалай 45 жэл... зорюулагдана гэжэ ... жанай адагай заг... баяртайгаар мэдүүл...

Б. Бу...

ҮБУУ ОЛООР ҮСХЭБЭРИЛДЭГ БОЛОЁ

Дальбараанууд яажа дэгжээгдэнэб

ни пуладуудтай, гар-
г бариһан хоёр эхэнэ
а гарахада талаар
тарашоод ябаһан та-
эзэдээ танижа, хэдэн
райлдана. Удабашье-
мын хажуудахи ха-
хэдэн мянгаад дун
тахяанууд сугларба.
үндэгэ үгэжэ байдаг
зотой эдэ шубуудые
той бэрхэ хүнүүд ха-
байнхай. Тэдэ бэр-
й хоёрынь — Клавдия
ва, Федосия Орлова
болоно. Тэдэнэр олон
хүдэлөөшьегүй һаа,
дэлмэри дээрээ ходо-
туулжа байдаг.
скын аймагай Шерги-
озой Красный Яр тос-
энэ фермын шубуу-
эжэ байһан хүдэлмэ-
йн талань гэхэдэ—тэ-
агай дальбарааануудые
абаад, гарзада оруу-
өөр түлжүүлжэ шада-
мын бэрхэшүүлэй һай-
аллаһанай ашаар үн-
хабар абтаһан долоо
дальбараагай 87 про-
хуу гэхэ гү, али 6 мян-
иинь дэгжээгдээ.
гай бишыхан дальба-
ые инкубаторна стан-
баад, томо болгохо, да-
ха гээшэ тиимэ хүнгэн
үй ха юм.
хан дальбарааануудые
яажа олоорнь дэгжээ-
—гэжэ шубуушадһаа
мнай:
эниие абаһан удаагаа
харууһалха, эдихэ
таарууугаар бэлдэжэ

үгэхэ хэрэгтэй. Тиихэдэ дальбарааануудай далижажа, томо болоторнь дулаан байрада байлгаха шухала,—гэжэ шубуушан Клавдия Муравьева хөөрэнэ.

Фермынхид тахяагай дальбарааануудые түрүүшын үдэрнүүдтэ зөөлэн хоол дээрэ байлгажа, эдеэндэнь дадхаана. Дальбарааануудай эгээл багахан байхада һайнаар болгоһон үндэгэн (нэгэ үндэгэн 25 дальбараада) үгтэнэ. Мүн жэжэхэнээр бутаргагдаһан ороохо, һүндэ шанагдаһан шара будаа эдюулэгдэдэг. Таба хоноһон дальбараануудта хобоо соо мел, хөө, уһанай һайхан элһэн табигдажа үгтэдэг. Гадна яһанай гурил, загаһанай тоһо мэтын зүйлнүүд хоол соонь холигдожо эдюулэгдэнэ.

Энээнтэй хамта, ажалай гурим наринаар сахигдана. Эндэхи шубуушад дальбараануудта түрүүшын 10 хоног доторхоёр-хоёр час болоод, саашадаа һаратай болоторынь 3 час болоод эдеэлүүлдэг гуримтай. Хорин хоногоо хүсэһэн дальбараада һүниндөө бутарһан ороохон үгтэнэ.

Шэмэтэй тэжээл дээрэ байлгагдаад, һайнаар харууһалагдажа байһан дальбараахайнууд өөдэргэн байна. Түргөөр томожоржо, үбшэ хабшанда нэрбэгдэнэгүй ха юм. Тиихэдэ дальбарааануудые хэдэн мянгаарнь томо болгожо байхада элдэбын ушар тохёолдодог. Заримдаа олоһониинь түригдэжэ, муугаар эдеэлдэг. Тиимэнүүдынь шубуушад хаража байгаад, аминдань эдеэлүүлнэ. Инкубаторна станциһаа асарагдаһан дальбараанууд нэгэ байрада дан олоороо байлгагдадаггүй, хэдэн таһалга соогуур хубаарилагдана. Томо болоһониинь баһал илгагдажа, аминдаа харууһалагдана.

Зунай үедэ абтаһан дальбарааануудынь томо тахяанууд болошодог. Тэдэнь мүн лэ тусгаар эдеэлүүлэгдэдэг гуримтай. Энэ үедэ шубуудынь үдэртөө уһанай эрье шадар, зүлгэдэ ябажа эдеэлдэг. Үдэртөө хоёр дахин ороохоной зүйл үгтэнэ.

—Зунай сагта тахяа шубуудые харууһалхадаа баһал шадамараар ажаллаха хэрэгтэй. Дулаанай саг болоо, ногоо эдеэд ябана бэзэ гээд, тахяануудаа зүндэнь орхёод байдаггүйбди. Хаба соонь суглуулжа, эдеэлүүлжэ байдагбди. Илангаяа талха тарянай зүйлөөр, минеральна тэжээлээр дутаагаагүй һаа, тахяанууд зундаа түргөөр мяхажадаг, таргалдаг юм,—гэжэ шубуушад хэлэнэ.

Дальбарааануудые абахынгаа урда байрыень һайнаар бэлдэхэ шухала. Таһалгануудынь түлигдэжэ, 23—25 градус хүрэтэр дулаан болгогдоно.

Совхозой энэ фермэдэ жэл бүри хэдэн мянган дальбараанууд дэгжээгдэнэ. Эмэ тахяанууд намар илгагдажа, ондоо фермэдэ тушаагдадаг. Эрэнүүдынь шахагдажа гүрэндэ худалдагдана.

Зураг дээрэ: шубуушад К. Муравьева (наада таладань, арадань байгааша Ф. Орлова.

Т. Гармаевай фототекст.

Һайндэр угтуулан

Хорин хоёр жэлэй туршада таһалгаряагүй малшанаар ажаллажа ябаһан Долгор Жамсаевна Самбялова Ахын аймагай «Коммунизм» колхозой эрхим малшан юм. Долгор Жамсаевна һарлаг үүлтэрэй 243 буруу, хашарагуудые энэ жэлэй эхиндэ даажа абаад, Забиит гэжэ холын бэлшээридэ зуһаһан байна. Тиихэдэ тунга ногоотой бэлшээринүүдтэ малаа шадамараар адууlһанай ашаар һайн амжалтануудые туйлаба. Зарим малынь сүүдхэдэ тус тустаа 1000 грамм хүрэтэр шэгнүүрээ нэмээгээ.

Эдэ үдэрнүүдтэ нүхэр Самбялова Агууехэ Октябриин социалис революциин 45 жэлэй ойн һайндэрые угтажа байхадаа залуу малаа һайнаар харууһалжа, горьтойгоор таргалуулхын түлөө дэлгэрһэн мүрысөөндэ эрхимлэжэ ябана.

П. Жужаев.

БАГШЫН АЖАЛ ХҮНДЭТЭЙ

—Надёо, өө, Надя! Яагаа мэгдүү, хайшаа харайбаш,—гэжэ холбооной почтальон Надежда Юндуновае оогложо һамшуулба.

—**Байз—оо,** орой сүлөөгүй **ябанаб.** Һургуулида баяр абаашахамни,—**гээд** тэрэнь эрьежэшье харангүй, **шамдуухан гэшхэлшоо** һэн.

Уданшьегүй тэрэ багшанарай таһагта орожо ерээд:

— **Чимит Раднаевна хаанаб?—гэжэ** асууба.

—Класс соогоо **ёһотой...**

Энэ үедэ Чимит Раднаевна, 3-хи классай багша, тоо бодолгынгоо хэшээлдэ бэлдэжэ, самбарта жэшээнүүдые тон сэбэрээр бэшээд, газетээр бүглэжэ байба. Самбарайнгаа нүгөө хахадта сээжээр бодолгодо хэрэглэгдэхэ плакат үлгөөд, мүн лэ газетээр халхалжархиба. Тиигээд гэдэргээ эрьехэдэнь, урдань Надежда Жигжитовна мэхэтэйхэнээр миһэлзэн байба.

—**Хатархал болоолта даа, хатарха,—гээд барижа ябаһан тэбхэрхэн** саарһаяа арадаа нюуба.

—Үгы, юундэ?... Хатаржа байтарни хонхо жэнгиршэхэнь бэшэ гү? Дөө, бү зобоогыт даа намайгаа,—гээд Чимит Раднаевна дүтэлэн гараа һарбайба.

—Танда телеграмма. Энэ саарһан дээрэ һара, сагынь бэшээд, гараа табижархигты.

Телеграммаяа задалаад уншахадань: Яруунын аймаг. Исэнгын найман жэлэй һургуули Ямпилова Чимит Раднаевнада. Габьяата багшын нэрэ зэргээр амаршалнаб. Амжалта, зол жаргал хүсэнэбди. Дугаржабон, Петрова»,—гэжэ сохёотой байгаа һэн.

—Һүү! Дондок Дугарович Полина Григорьевна хоёр лэ! Багшанарни!—гэжэ омогорхон хэлээд: «Үгы, юун гэжэ?—гээд сошордон дахин тэрэнээ уншаба...

Үдэ багта түрэлхидэйшье, шабинарайшье дунда, юрэдөөл, бүхы Исэнгээр «Чимит Раднаевна Габьяата багша болоо» гэһэн һонин сахилгаан түргөөр тарашаба.

Тэрэ үдэр Буряадай гэгээрэлэй министр Дугаровһаа, аймагай арадай гэгээрэлэй таһагһаа болон олон хани нүхэдһөөнь амаршалгын телеграммануд ерэжэ, даруу багшын сэдьхэл зүрхэн баясан доһолоо бэлэй.

Юрын лэ буряад басаган Чимит Раднаевнагай Габьяата багшын нэрэ зэргэдэ хүрэтэр ургаһан намтарынь иимэ:

Яруунын Нарһата тосхондо 1931 ондо түрөө, балшар бага наһаниинь мүн эндэ үнгэрөө. Наймаяа гэшхэжэ ябахадаа эхин һургуулиин богоһо алхажа, үетэн нүхэдөөрөө хамта эрдэмэй дээжэ «А» үзэг шудалжа эхилһэн юм. Эсэгэ оронοй хамгаалгын дайнай жэлнүүдтэ хүшэр хүндэ шалгалтын ташуурташье бишыхан Чимит бага сага дайрууlһан байха. Тиигэжэ саг соогоо дунда һургуули дүүргэхэ арга тэрээндэ олдобогүй. Гэбэшье анханһаа усэд нэтэрүү абаритай байһан Чимит ямаршье сагта, яажашье һаань, эрдэм бэлиг шудалха гэжэ шиидээ һэн. Бүри бишыхан байхаһаа хойшо тэрэ эхэ болоходоо багшалхаб гэдэг һэн. Үетэнөөрөө наадахадаашье ходол багша болодог бэлэй.

17 наһатайдаа Чимит басаган Нарһатын хүүгэдэй саадта хүмүүжүүлэгшээр **ажаллажа** эхилээ һэн. Тэрээнһээ хойшо Улаан-Үдын багшанарай училищида заочно һуралсажа байгаад, Яруунын һургуулинуудаар багшалаа бэлэй.

1953—54 онуудай һуралсалай жэлдэ республикын буряад дунда һургуулиин 11-дэхи педкласс һайнаар дүүргэжэ, эхин һургуулиин багшын мэргэжэл оложо гараба. Нэгэ жэл соо түрэл Яруунадаа багшалаад, республикын буряад дунда һургуулиин эхин классуудай багшаар хүдэлхөөр уригдаба. Тэндэ 5 жэлэй туршада оролдосотойгоор, һанаамгайгаар ажаллажа, эрхим багша боложо шалгарба. «Ажалайнь дэбтэр» соо оруулагдаһан олон тоото баясхалангууд тэрэнииень гэршэлнэ.

Олондоо хүндэтэй багша нүхэр Ямпилова 1960 онһоо хойшо Яруунынгаа Исэнгын 8 жэлэй һургуулиин эхин классай багшаар ажаллана. Ерэһэн жэлдээ 30 шахуу үхибүүдые 1-хи класста абаа һэм. 1960—61 онуудай һуралсалай жэлдэ үнгэргэгдэһэн шалгалтын дүнгые зүбшэн хэлсэлгэн дээрэ аймагай арадай гэгээрэлэй таһагай инспектор Буряадай АССР-эй Габьяата багша Ф. Я. Машанова сэдьхэл зүрхөө уяруулан, иигэжэ хэлэһыень һаная:

—Талаантайл үхибүүд Чимит Раднаевнада заалгана гээшэ даа.

Һургуулида түрүүшынхеэ ерэһэн хүүгэд агууехэ Крыловой ёгто шүлэгүүд соо хэлэгдэдэг хун, сурхай болон хабшаахай гурбандал онсо илгаатай байдаг. Тэдэниие эмхидхэжэ, һургуулиин журамай сэхэ замда оруулха гээшэ тиимэшье амар хэрэг бэшэ. Зүгөөр Чимит Раднаевна нэн түрүүн шабинарайнгаа түрэлхидтэй танилсажа, байра байдалыень, үхибүүнэй зан абари һайн элирүүлжэ, мэдэжэ абадаг юм.

Түрэлхид бүхэнтэй шадамараар хөөрэлдэжэ, үгээ һайса ойлголсожо шадаһанайнь ашаар, тэдэнэр залуу багшын эдэбхитэй туһалагшанар болонхой. «Чимит Раднаевнамнай хэзээ ерэгшэ нааб»?—гэжэ тэдэнэр хүлеэжэ байдаггүй, харин ямар нэгэн асуудалай гарахалаар, өөһэдөө һургуулида ерэжэ, хүүгэдэйнгээ хүмүүжүүлэгшэтэй уулзадаг, зүбшэлсэдэг байна.

Үнгэрэгшэ жэлэй туршада багша Ямпиловагай классһаа нэгэшье һурагша хоёр жэл нэгэ класстаа һуугаагүй.

Тэрэ болбол уялгата ажалдаа яаха аргагүй анхаралтайгаар хандажа, педагогическа эрдэмэй түрүү дүй дүршэл шадамараар хэрэглэжэ, хэшээл бүхэнөө һонирхолтойгоор үнгэргэхые оролдодог. Жэшээлхэлэ, ород хэлэ мэдэхэгүй буряад хүүгэдые тэрээндэ һургаха гээшэ аймшагтай тухашараатай ажал бшуу.

Ород хэлэнэй абянуудые үгүүлэлгын талаар (артикуляци) буряад үхибүүдые зүбөөр, тон хурсаар хэлэжэ һургаха гээшэ нэн түрүүшын зорилго гэжэ Чимит Раднаевна ехэл һайнаар мэдэдэг.

Зарим һургуулиин эхин классай багшанар «үхибүүдни ородоор хэлэжэ шадахагүй, ойлгохошьегүй» гээд лэ, түрэл хэлэн дээрээ ород хэлэнэй хэшээл хашалгүй үнгэргэжэ байдагынь нюусагүй. Харин нүхэр Ямпилова тиимэ хэшээлнүүдтээ буряадаар нэгэшье үгэ хэлэдэггүй зантай. Мүнөө тэрэнэй шабинар ородоор торьдиһогүйгөөр уншажа, багшын асуудалда гоб байса харюусажа шададаг болонхой. Ород шэнэ үгэнүүдые һурагшадайнгаа сээжэдэ хадуулгажа, зүбөөр бэшүүлжэ һургадаг. Хирэ-хирэ болоод лэ, сээжэлдэһэн үгэнүүдыень һануулжа, удхыень асуужа, самбарта бэшүүлжэ байхадань, үхибүүдынь наһан соогоо мартахагүйгөөр хадуудаг бшуу.

Уран гоёор уншалгаар Чимит Раднаевнагай шабинарһаа бэрхэ хүүгэдые Исэнгэ нютагта олохогүйт. Хүүгэдэй уран бэлиг тодоруулалгын аймагай нёдондохи харалганда нүхэр Ямпиловагай классайхид В. В. Маяковскиин «Хэн болохом ааб?» гэһэн шүлэгөөр литературна монтаж хэжэ, уран уншалгаар эрхим сэгнэлтэдэ хүртөө бэлэй.

Эрдэм һургуулиие ажабайдалтай нягта холбоотойгоор бэелүүлхэ гэһэн ёһо хадаа Чимит Раднаевнагай ажалайнь дүрим болонхой. Тэрэнэй ямаршье хэшээл хүүгэдые олоһон эрдэмээ ажабайдалдаа хэрэглэжэ ябахаар һургадаг.

Нёдондо жэлэй эхиндэ иимэ ушар болоо һэн. Баяр гэжэ хүбүүн гараа үргөөд һууба. Чимит Раднаевна обёороод дохибо. Баяр һард байса бодоод:

—Минии эжы Сержуниин эжы хоёр амаралтын үдэр зуу-зуун бухал зелёнкоор табяа. Хэрбээ манай классай һурагшадай 26 ажынэр бултаараа тэрэ үдэр гараа һаа, хэды бухал табиха байгааб гэжэ бодоод, гараһан тооень бүридхэжэ шадаагүйб,—гээд ямар нэгэ гам хэжэрхиһэн мэтэ монсогорхон толгойгоо маажан, багшынгаа урдаһаа найдамтайтаар харан зогсобо. Чимит Раднаевна миһэлзээд:

— Зай, Баяр, ямар тоо, хайшан гээд гарааб? Маанадтаа харуулыш даа,—гэбэ. Баяр самбарта бушуухан ошоод, меэлээр ехэл нарилан, хэлэн байжа бэшэбэ: «Зуун бухалые хорин зургаанда үдхэхэдэм, болохо, хоёрзургаа-үшөө хоёр ноль».

Багша: «Зай, энэш хэды гэһэн тооб?»

Баяр: ???

Багша: «Хоёр мянга зургаан зуун бухал гээшэл даа. Хүүгэд, бидэ үшөө мянганда хүрөө үлыбти 26 ажынэрнай совхоздоо иимэ олон бухал табиха байгаа бшуу даа. Теэд, хүлеэгты, хүүгэд, хожомоо иимэрхүү томо тоонуудые бододог болохобди. Мүнөө Баяраа амаршалаад, хэшээлээ саашань үргэлжэлүүлэе.

Чимит Раднаевна класстаа «Уран гарнуудай» кружок эмхидхээд, басагадтаа угалза нэхүүлжэ, хүбүүдтээ модоор, саарһаар болон сабуугаар элдэб хэрэгсэл бүтээлгэжэ һургана. Энээндэнь түрэлхидынь ехэл баярладаг, өөһэдөө шадаха зэргээрээ туһалдаг гээшэ. Тэрэ һургуули доторхи ниитын инспектораар ажаллажа, залуу багшанарай түрүү дүй дүршэл, илангаяа Липецкэ багшанарай үүсхэл шудалалганда туһаламжа, зүбшөөл үгэжэ байдаг.

—Наада захынь, сэгнэлтээшье уран гоёор, зүбөөр табиха ёһотойт. Багша хүн өөрөө жэшээ харуулаагүй һаа, яажа үхибүүдые һургалтайб даа,—гэжэ тэрэ залуушуулда заадаг. Үнэндөө Чимит Раднаевнагай өөрынь сэбэр бэшэлгэ (каллиграфи) айхабтар гоё. Хүүгэдыншье багшадаал адляар бэшэхэ гэжэ үнэн зүрхэнһөө оролдодог. «Манай Чимит Раднаевна гоёор бэшэдэг. Манай Чимит Раднаевна үльгэр хөөрөө. Манай Чимит Раднаевна хараадаггүй,—гэжэ шабинарынь омогорходог юм. Мүн түрэлхидыншье хүүгэдэйнгээ багшые баһал: Манай Чимит Раднаевнае» гэлдэжэ байдаг.

Бидэшье «манай Чимит Раднаевнае» үндэр нэрэ зэргэдэ хүртэһэнтэйнь дашарамдуулан амаршалаад, ажалдань амжалта хүсэе.

Ц. Дондогой,
С. Цырендоржиев.

КУЛЬТУРЫН ГУЛАМТАНУУД БУЛТАДАА ХҮДЭЛХЭ ЁҺОТОЙ

Новоселенгинскһээ баруулжаа зунай сагта ябаха болоо һаа, хори гаран модондо Ёнхор гэжэ нютаг бии юм. Тэрэ элдин нютагта дүрбэн жэлэй саада тээ «Коммунизм» гэжэ колхозой центр байһан юм. Мүнөө энэ колхоз Үбэр Зөөхэйн Энгельсын нэрэмжэтэ колхозтой нэгэдэжэ «Эрдэм» гэжэ Сэлэнгын аймаг соо томохон колхоз болоод байна.

Теэд тэрэ Ёнхор нютагай айлнууд ондоо колхозтой нэгэдээшье һаа бэшэ тээшээ нүүгээгүй, тэндээ һуунад. Урданайхида орходоо бүри олон болоо. Тусгаар колхоз байхадаа томо ехэ клуб баряа һэн. Тэрээн соогоо зүжэг наада табидаг, лекци, элидхэл эмхидхэдэг, колхознигуудтаа кино харуулдаг байгаа. Эндэхи залуушуул, хүгшэд, үбгэдшье сүлөөтэй сагтаа эндээ хүхидэг, сэнгэдэг, амардаг һэн.

Мүнөө тэрэ клуб танигдашагүй болоо. Энэ клубай хажууда ерэхэдэ, тойроод малай аргал, досоонь ороходо хони ямаанай хоргооһон. Бүтэн раматай, шэлтэй нэгэшье сонхо эндэ олохогүйт.

—Манай эндэ культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри ябуулагданагүй, кино табигданагүй, лекци, элидхэл эмхидхэхэ газар байхагүй,—гэжэ ёнхоройхид гомдоно. Гэбэшье колхозой партийна организаци энэ нютагай колхознигуудай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэриие һайжаруулха талаар хэмжээ абанагүй. Ёнхорой клуб заһабарилха гэлсэһээр үнинэй болоо, теэд үгэ, хөөрэлдөөнһөө бэшэ юушье үгы.

Энэ клуб заһабарилха гээ һаань, сомоной Советтэ мүнгэ зөөришье, колхоздонь барилгын материалнуудшье бии. Гансал юун дутанаб гэхэдэ, энэ хүдэлмэриие эмхидхэхэ хүн олдоногүй. Парткомой секретарь нүхэр Тубчинов соёлой хүдэлмэриие сомоной түрүүлэгшэ нүхэр Аюров дээрэ тохоно. Аюровынь Ёнхорой бригадын бригадир нүхэр Дашиевта найдана. Эдэ гурбан «ноёд» бэе бэедээ найдалсаад лэ клубаа заһабарилангүй һуунад.

Ноёхоной XX-дохи партийна съездын нэрэмжэтэ колхозой клуб, улаан булангуудые харахада Ёнхорой клубһаа юугээрээшье дээрэ бэшэ байба. Эндэхи клубууд, улаан булангууд үбэлэй сагта хүдэлмэрилхөөр бэлэдхэгдээгүй **байһаар. Колхозой центртахи клубынь заһабарилагдахаяа һая задалагдажа байна. Мүнөө эхилһэн заһабарилга хэзээ дүүрэхэ гээшэб.**

—**Манайхин саһанай орохо болоһон хойно клубаа заһабарилжа эхилдэг заншалтай. Бүхэли зундаа хаалгатай байхадань заһабарилхаяа яагшаб,—гэжэ ноёхонойхид хэлсэдэг.**

Баһа Түхэм нютагта клубһаа байха улаан буланшье үгы. Урдань клуб байһан тэрые полевой стан болгоһон байха юм. Энэ нютагта 60-аад айл һууна. Теэд эдэнэр хаанаа кино хараха, лекци, элидхэл шагнаха гээшэб? Энээн тухай колхозой правлени, партийна организаци юу бодоноб? Менгей нютагта нёдондо жэл шэнэ клуб бариһан юм. Теэд энэ клубынь энэ зундаа полевой стан болоһон байна. Кино харуулдаг заал соогоо пеэшэн барижа, кино харуулха аргагүй болгобо. Залаа нютагтахи улаан булан мүн лэ задагай зандаа.

Партиин райкомой хүдэлмэрилэгшэд Ноёхондо ябахадаа культурна гуламтануудые һайса заһабарилха, түлеэгээр хангаха, клуб, улаан булангуудай хүдэлмэриие һайжаруулха тушаа колхозой парткомой секретарь нүхэр Бадмаевтай хэлсэһэн байгаа. Теэд тэрэ хэлсэһэнээ нүхэр Бадмаев бэелүүлнэгүй, клуб, улаан булангуудынь задагай, түлеэгүй хэбээрээ.

Дээрэ дурсагдагша эдэ баримтануудһаа үзэхэдэ зарим партийна организацинуудай секретарьнар арад зоной дунда ниитэ-политическэ болон культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриие эрхим һайнаар ябуулха тушаа бухы анхаралаа табидаггүй байна.

Үбэлэй саг ерэхэнь. Полевой хүдэлмэриин дүүрэхэдэ хүн зон нэгэ газартаа олошордог. Тиимэ дээрэһээ клуб, улаан булангууд хэзээ хэзээнэйхиһээ үлүү һайнаар үбэлдөө хүдэлхэ ёһотой байна бшуу. Энээн тушаа Сэлэнгын аймагай партийна эхин организацинууд зохихо хэмжээ абаха аабза гэжэ хүлеэгдэнэ.

Б. Бальчинов.

ДҮҮДЭЙ
ЛМЭРИ

САГ ҮРГЭЛЖЫН КОМИССИНУУД ОЛОНИИТЫН ЭМХИНҮҮД

ис демократиие улам
нь хүгжөөхэ хэрэгтэ
эниие олоор хабаа-
тэдэнэй һайн дуранай
үүсхэл бадаруулха та-
мунис партимнай ни-
хэмжээ ябуулгануу-
үүлжэ байна. Иигэжэ
хүтэлбэрилхэ ажал
ажалшадые бүри
хабаадуулха арга

хүтэлбэрилхэ демо-
ёһо гурим хүгжөөхэ
Советүүдэй саг үргэл-
миссинуудай удха ша-
аа ехэ байһан тушаа
Программа дотор
лагдана. «Гүйсэдхэ-
гаануудай управлени-
он таһагуудай шиид-
удалнуудые нютагай
эй саг үргэлжын ко-
дай үзэмжэдэ удаа
улам олоор үгэхэ
гэжэ сэхэ хэлэгдэнэ.
энэ хараа шуга-
зэргээр бэелүүлэг-
ые Улаан-Үдэ го-
алшадай депутадуу-
ведэй саг үргэлжын
удай хэжэ байһан
жэшээ болгон хара-
най Советтэ саг үр-
4 комисси байгуулаг-
хамтадаа 300 гаран
тэдэнэй бүридэлдэ
улэй үедэ эдэ комис-
дэлмэреэ эрид һай-
Сесси болон гүй-
заседани дээрэ хэл-
суудал бэлдэлгэндэ,
шиидхэбэринүүдэй
е шалгалгада эдэб-
хабаадалсадаг бо-
дэ өөһэдынгөө ха-
эмхи зургаануудай,
нуудай ажал ябуул-
даа абанхай.

Бюджет-финансын, коммунальна ажахын, арадай гэгээрэлэй, элүүрые сахилгын, худалдаа наймаанай комиссинууд бүришье һайнаар хүдэлдэг. Худалдаа наймаанай, мүн элүүрые сахиха комиссинуудай хүдэлмэри тухай асуудал горсоведэй сесси дээрэ хэлсэгдэһэн бэлэй. Элүүрые сахиха комисси (түрүүлэгшэнь Д. П. Кузьменко) 20 депутадһаа бүридэнэ. Хүдэлмэреэ ябуулхадаа өөрынгөө гэшүүдһээ гадна, элүүрые хамгаалха эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдые, больница болон поликлиникын дэргэдэхи ниитын соведүүдэй гэшүүдые, пенсионернүүдые олоор хабаадуулдаг.

Тус комисси һараһаа һарада нарин бодомжолжо табиһан түсэбэй ёһоор хүдэлмэреэ ябуулдаг. Комиссиин зүблөөн дээрэ медицинскэ түргэн туһаламжа үзүүлхэ хэрэг һайжаруулха, эмнэлгын газарнуудые үбэлжэлгэдэ бэлдэхэ, городоо ариг сэбэрээр байлгаха гэһэн добтолгодо медигүүдэй хабаадаха тухай, мүн бусад олон асуудал зүбшэн хэлсэһэн, хэмжээ хараалһан байха юм. Түрүү дүй дүршэл, эмнэлгын шэнэ шэнэ аргануудые нэбтэрүүлхые оролдодог байна.

Худалдаа наймаанай, ниитын эдеэ хоолой талаар саг үргэлжын комисси (түрүүлэгшэнь Г. Ф. Бабошин) мүн лэ һайнаар хүдэлнэ. Энэ комиссимнай худалдаа наймаанай предприятида ошожо суглаагаа хэдэг һайн заншалтай. Тиигээд элирүүлһэн дутагдалнуудые дары зайсуулхын хойноһоо шангаар тэмсэдэг. Комиссиин гэшүүд—депутадууд Евстропова, Приходько, Радченко, Быркова, Хлебородова, Петрович, Матвеев болон бусад эдэбхи үүсхэлтэйгээр ниитын хэрэгтэ оролсодог.

Депутадуудай комиссинуудай эмхидхэхы үүргэеэ дээшэлүүлһэнэй, ниитын хэрэгтэ шударгыгаар хабаадалсадаг болоһоной ашаар городоймнай ажахы болон соёл культурын хэрэгтэ нилээд һайн хубилалтанууд хэгдэжэ байна. Байгша он соо Калёново тосхондо найман жэлэй, Зеленхоздо эхин һургуулиин байшангууд баригдаа, Горький, Шишковко посёлогуудта дунда һургуулиин гэрнүүд бодхоогдожо байна. 8 магазин, 4 столово шэнээр нээгдээ. Промышленна предприятинуудай хүдэлмэридэ амжалта, илалтанууд яһала бии.

Городой болон районуудай ажалшадай депутадуудай Соведүүд һайн дуранай эдэбхи үүсхэл улам бадаруулха, олониитын эмхинүүдэй хүдэлмэри һайжаруулха хэмжээнүүдые ходо абажа байдаг. Тиихэ зуураа Соведэй саг үргэлжын комиссинууд ба олониитын эмхинүүдэй ябуулдаг хэрэгые харилсаа холбоотойгоор, хүсыень нэгэдүүлэн хүтэлбэрилхэ гэжэ оролдолго гаргадаг.

Эгээ мүнөө город доторнай һайн дуранай хоёр мянга гаран ниитын эмхинүүд бии. Тэдэнэй зэргэдэ 15 мянган эдэбхитэд жагсанхай. Городой болон районуудай Соведүүдэй гүйсэдкомуудта штатнабэшэ ниитын 12 таһаг байгуулагданхай, тэндэ 150 хүн хүдэлнэ. Штатнабэшэ 70 шахуу инспекторнууд һайн дураараа ниитын хэрэгтэ хабаадалсана.

Советскэ райсоведэй гүйсэдкомдо—культурын, элүүрые хамгаалха, нютагай промышленностиин, худалдаа наймаанай; Октябрьска райсоведэй гүйсэдкомдо—худалдаа наймаанай, элүүрые хамгаалха; Железнодорожно райсоведэй гүйсэдкомдо—худалдаа наймаанай, гэгээрэл болбосоролой, эмхидхэлэй-ниитын, горгүйсэдкомдо — худалдаа наймаанай, эмхидхэлэй-ниитын таһагууд байгуулагданхай, ехэхэн хэрэг бүтээжэ байдаг. Горсоведэй гүйсэдкомой дэргэдэхи нүхэр Колмаковой хүтэлбэрилдэг худалдаа наймаанай штатнабэшэ таһаг яһала баян дүй дүршэлтэй болоо. Таһагай дэргэдэ гурбан секци эмхидхэгдэнхэй. Өөрынгөө хүдэлмэриие райгүйсэдкомуудай таһагуудтай нягта холбоотойгоор эрхилдэг юм.

Соёл культурын, энхэ элүүрэй университедүүд, уран зурааашадай студи, уран һайханай кружогууд гэхэшэлэн олон зоной эдэбхи үүсхэл үргүүлдаг, олониитые элсүүлдэг элдэб түхэл маягай, һайн дуранай эмхинүүдэй тоо олошоржо байна. Зүгөөр эдэ һайн дуранай эмхинүүдэй ажал ябуулгань имагтал Соведүүдэй соёл культурын саг үргэлжын комиссинуудай хүтэлбэри доро, тэдэнэй хүдэлмэритэй нягта холбоотой, хоорондоо харилсаатайгаар ябуулагдадаг. Тиигэдшье һайн дуранай эмхинүүдтэ Соведүүдэй саг үргэлжын комиссинуудай үзүүлдэг хүтэлбэрилхы нүлөөе улам һайжаруулха тухай хэмжээн абтажа байна.

Гэхэтэй хамта, Соведүүдэй саг үргэлжын комиссинуудай, тэдэнэй түшэг тулгуури болохо эдэбхи үүсхэлтэ һайн дуранай эмхинүүдэй хүдэлмэридэ дутуу дунданууд үшөөл олон бии байһаар. Һайнаар хүдэлдэг комиссинуудай, олониитын эмхинүүдэй дүй дүршэл муусa согсологдоно, хангалтагүйгөөр нэбтэрүүлэгдэнэ. Энээн тушаа анхарал онсо табигданагүй гэжэ сэхэ хэлэхэ хэрэгтэй. Тиихэдэ зарим комиссинууд, ниитын эмхинүүд үшөөл муугаар хүдэлһэн зангаараа. Городской Соведэй хүдөө ажахын, ногооруулха хэрэг эрхилхэ, барилгын, физкультура ба спортын саг үргэлжын комиссинууд һүүлэй үедэ хүдэлмэреэ ехээр һуладхаа, оншынь алданхай байна. Бирагүйгөөр хүдэлдэг үйлсын, кварталай, гэр байрын комитедүүдшье бии. Соведүүдэйнгээ бүхы депутадуудые комиссиин хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадуулха арга оложо шадаагүй байһаарбди.

Ушар иимэһээ саг үргэлжын бүхы комиссинуудай ажал ябуулгые нэгэ жэгдэ һайнаар хүдэлгэдэг болгохо, олониитын эмхинүүдэй хүдэлмэриие тодорхой һайнаар хүтэлбэрилхэ хэмжээнүүд абтажа байна. Тиихэ зуураа Соведүүдэй саг үргэлжын комиссинууд ба олониитын эмхинүүдэй хоорондохи холбоо, харилсаае эрид нарижуулха зорилго табигдана. Энэ талаар саг үргэлжын комиссинуудай хүтэлбэрилхы үүргые улам дээшэлүүлгэдэ онсо анхарал хандуулагдаха зэргэтэй. Иигэжэ нютагай Соведүүдые ажалшан зонтоёо нягта барисаатай болгохо хэрэг бэхижүүлхэ, гүрэнөө хүтэлбэрилгэдэ шэнэ шэнэ хүсэнүүдые ургэнөөр элсүүлэн хабаадуулха гэһэн партиин заабариие амжалтатайгаар бэелүүлхэ үндэһэ һуури табиха зорилготойбди.

Г. Миронова,
Улаан-Үдын городской Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо.

Политическэ комитедтэ

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 20. ТАСС-ай корреспондент В. Петрусенко мэдээсэнэ:

18 гүрэнүүдэй хабаададаг Женевэдэхи комитедтэ меморандум дурадхаһан бэеэ абанги найман гүрэнүүдэй үүсхэлээр Политическэ комитедэй үзэмжэдэ резолюциин шэнэ проект оруулагдахаяа байна. Ядерна зэбсэг туршалгые буруушааха, бүхы туршалгануудые 1963 оной январиин 1 хүрэтэр болюулхые уряалһан проектын энэ резолюци зохёолгодо гушан оронуудай түлөөлэгшэд хабаадаа. Бэеэ абанги 8 гүрэнүүдэй дурадхаһан меморандумые үндэһэ һуури болгожо, ядерна зэбсэгтэй гүрэнүүд хэлсээнүүдые үргэлжэлүүлхэ ушартай гээд проект соонь уряалагдана.

Баруун гүрэнүүдэй журналистнуудай бэшэһээр, США-гай, Англиин түлөөлэгшэд энэ дурадхалые буруушаажа дуугаа үгэхэ байна. Эдэ журналистнууд Англиин, Америкын дипломадуудтай хөөрэлдэһэнэй һүүлээр иигэжэ мэдүүлээ бшуу.

Англиин, Америкын дипломадуud энэ проектын резолюцие дары буруушаагаа. Энэ юун тухай харуулнаб гэхэдэ, эдэнэр ядерна зэбсэг ехээр бэлдэхэ хэрэгэй гол гэмтэдынь болоно. Газар доро ядерна туршалгануудые хэхэ ябадалда уласхоорондын хиналта тогтоохо хуушанайнгаа эрилтые США-гай, Англиин делегадууд баримталһаар. Гэхэ зуура газар доро ядерна зэбсэг туршалгые найдамтайгаар тодоруулха арганууд бии ха юм.

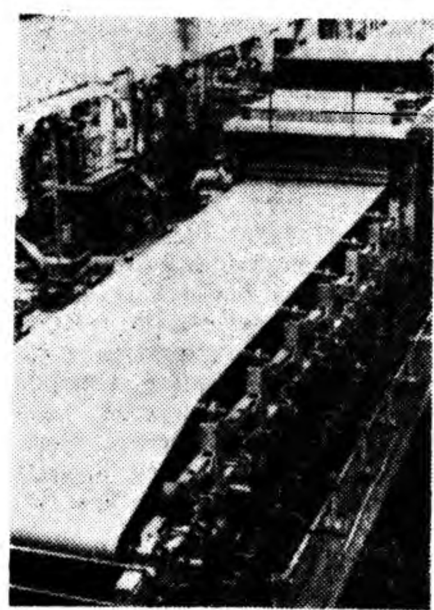
Баруун гүрэнүүдэй табидаг эдэ эрилтэнүүдэй ямаршье үндэһэ баримтагүй байһыень Политическэ комитедтэ үгэ хэлэһэн Венгриин делегат Петер Мод тодорхойлон харуулба.

Удаалуулан Украинын Гадаадын хэрэгүүдэй министр Л. Ф. Паламарчук үгэ абажа, газар доро ядерна зэбсэг туршалгые тон бэлэхэнээр тодоруулжа болохо гээд хэлэбэ. Холбоото Штадууд мүнөө 54 дахин туршалга хээд байна. Иигэжэ термоядерна зэбсэгүүдээ нарижуулан һайжаруулха зорилго табина. Бэеэ абанги найман гүрэнүүдэй дурадхаһан меморандум саашадаа хэлсээнүүдые хэхэ үндэһэ һуури болохоор байна гээд Украинын түлөөлэгшэ Л. Ф. Паламарчук мэдүүлбэ.

Швециин Гадаадын хэрэгүүдэй министр Нильссон Политическэ комитедэй заседанида ехэ үгэ хэлээ. Ядерна туршалгануудые болюулха хэлсээ баталха техническэ арга боломжонууд мүнөө үедэ бии гэжэ тэрэ тэмдэглэбэ. Туршалгануудые хорихо хэлсээнэй үнгэргэгдэжэ байха үедэ газар доро ядерна туршалгануудые хэхэгүй гэһэн һанамжые тэрэ дэмжэбэ. Зүгөөр иимэ туршалгануудые тодорхойлхын зорилгоор уласхоорондын хиналта тогтооһоной хэрэггүй гэбэ. Холбоото Штадуудай иимэ хараа шугамые дэмжэхыень Нильссон уряалаа.

Грециин түлөөлэгшэ США-гай түлөөлэгшэдэй хараа шугамые дэмжэбэ. Уласхоорондын хиналта, инспекци тогтоонгүйгөөр ядерна зэбсэг газар доро туршалгые болюулхагүй гэһэн эрилтэ тэрэ табиһан байна.

Ядерна туршалгануудые болюулха болзорые 1963 оной январиин 1-һээ хойшо тогтоохо гэһэн дурадхалые Поль Мбойя (Конго — Леопольдвиль) һайшаагаа.

ГЕРМАНИИН ДЕМОКРАТИЧЕСКА РЕСПУБЛИКА. Шведте-на-Одер гэдэгтэ бодхоогдоһон комбинат республикын промышленностиин ехэ барилгань юм. 1965 ондо барилгын хүсэд дүүргэгдэхэдэ энэ комбинат жэл бүри 700 тонно картон, газетын саарһа гол түлэб гаргаха юм. Зураг дээрэ: түрүүшын агрегат харуулагдана.

АДН—ТАСС-ай фото.

Совет журналистнууд Япондо айлшална

ТОКИО, октябриин 20. (ТАСС). Японой журналистнуудай конгрессэй уряалаар ошоһон совет журналистнууд Япондо айлшалжа байна. ТАСС-ай Генеральна директор Д. П. Горюнов делегацие толгойлно. Совет журналистнууд мүнөөдэр орон соогуур ябахаяа гараба. Кансаи районой хэды промышленна, соёл культурын түбүүдтэ, Хиросима городто хүрэхэ юм. Совет айлшад нютагай журналистнуудтай, Японой элдэб ажалтай хүнүүдэй түлөөлэгшэдтэй уулзаха.

Сенадай түрүүлэгшэ Моннервилиин радио, телевиденеэр үгэ хэлэхые хорибо

ПАРИЖ, октябриин 20. (ТАСС). Конституциин гурямай ёһоор, Франциин сенадай түрүүлэгшэ гүрэн дотор хоёрдохи һуури эзэлдэг юм. Октябриин 28-да үнгэргэгдэхэ референдум тушаа ямар хараа бодолтой байһанаа радио, телевиденеэр Франциин сенадай түрүүлэгшэ үгэ хэлэхэ эрхэгүй болобо. Франциин правительство иигэжэ үгэ хэлэхыень хориһон байна.

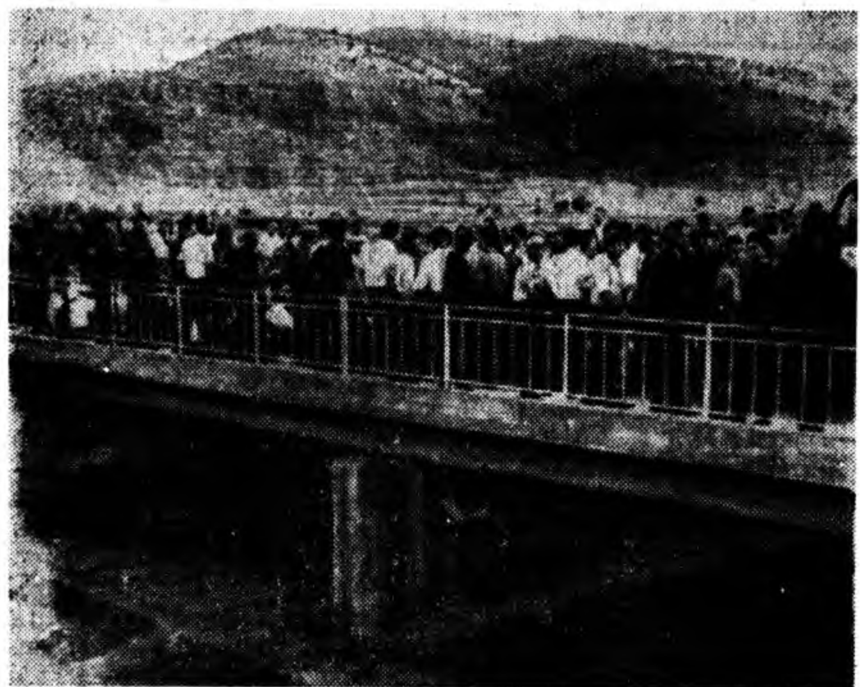
Конституцие хубилгаха генерал де Голлиин һанаашалгануудые сенадай түрүүлэгшэ Гастон Моннервиль буруушааһан юм. Тиигэжэ премьер-министртэ, информациин министртэ октябриин 18-да хандажа, өөрынгөө баримталдаг хараа шугам тухай национальна радиогоор, телевиденеэр үгэ хэлэхыемни зүбшөөгыт гээд Моннервиль гуйһан байгаа.

Информациин министр Фушэ Гастон Моннервилиин гуйлтые зүбшөөбэгүй. Парламентда хабаададаг политическэ партинуудай түлөөлэгшэд лэ иимэ үгэ хэлэхэ эрхэтэй гээд информациин министр тайлбарилаа.

Гүрэндэ хоёрдохи һуури эзэлжэ байһан хүнэй радио, телевиденеэр үгэ хэлэхые зүбшөөхэгүй ябадал юу харуулнаб гэхэдэ, энэ болохоёо байгаа плебисцидэй демократида харша байһаниие үшөө дахин тодорхойлно. Сенадай түрүүлэгшые политическэ партиин юрын түлөөлэгшэ шэнгеэр хараһан ушар юу тодорхойлноб гэбэл, де Голль Гастон Моннервильһээ харюугаа абажа байна гээд Франциин ниислэлдэ һанамжалагдана.

Агаарта ядерна зэбсэг туршагдаа

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 20. (ТАСС). Номгон океанай Джонстон арал шадар, газарһаа дээшэ табин километр тухай үндэртэ шэнэ ядерна зэбсэг мүнөөдэр үглөөгүүр туршагдаба. Энэнь һүүлэй үеын 31-дэхи туршалга болоно.

Тамхи хэдэг Грециин хүдэлмэришэд тамхинай үнэ сэн дээшэлүүлхэ эрилтэ табиба. Тиигэжэ правительствын политикые буруушаан, Афин—Агринион—Игуменица гэдэг харгыгаар машинануудай ябахые болюулха гэжэ оролдобо. Тамхи хэдэг хүдэлмэришэдэй хүдэлөөе болюулхын зорилгоор полициин отряд эльгээгдээ. Эндэ нэгэ хүн алуулаа, 30 хүн шархатаа. Зураг дээрэ: хүдэлөөндэ хабаадаһан хүдэлмэришэд.

ЮПИ—ТАСС-ай фото.

Йемендэ тохёолдоһон байдал тухай

КАИР, октябриин 20. (ТАСС). «Йеменэй гуйлтаар ОАР-һаа сэрэгшэдэй ехэ отряд ерэбэ. Эзэрхэг түримхэйгээр добтолон орогшодто манай сэрэгшэдтэй хамта эсэргүүсэн тэмсэжэ, Эхэ оронииемнай хамгаалха» гэжэ Йеменэй премьер-министр ас-Саляль Сана городто болоһон митингдэ үсэгэлдэр мэдүүлээ.

Сауд, Хусейн гэдэг хаашуул маанадта эсэргүү эзэрхэг түримхэй добтолго хэнэ. Америкын, Англиин империалистнууд—маанадай ёһотой хорото муухай дайсад тэдэндэ туһаламжа үзүүлнэ. Харин бидэнэр аха дүү араб нүхэдэйнгөө туһаламжа хүргэхыень гуйнабди гээд премьер-министр ас-Саляль хэлэбэ.

Йеменэй хилэ шадар, Саудовска Аравиин газар дээрэ сэрэгүүд суглуулагдажа байна. Энэ ушарай ямар аюул хойшолонгуудтай байһыень революционно правительство хүсэдөөр ойлгоно гэжэ Йеменэй премьер-министр Каирай радиогой корреспондентдэ мэдүүлээ. Саудовска Аравиин, Англиин флот маанадые һүрдөөхэ һэдэлгэтэй. Бидэнэр энээнһээнь айнагүйбди. Эзэрхэг түримхэй ямаршье добтолгодо сохилто үгэхөөр бэлэмди. Бидэнэр үнэн зүб хэрэгэй, эрхэ сүлөөгэй, өөһэдынгөө нэрэ хүндын түлөө тэмсэнэбди. Илалта туйлахаар зоригжонхойбди гэжэ Йеменэй премьер-министр ас-Саляль үргэлжэлүүлбэ.

Уншагшадай асуудалда харю

АЖАЛШАДТА ЭЭЛЖЭЭТЭ БОЛОН НЭМЭЛ АМАРАЛТА ҮГЭДЭГ ГУРИМ ТУХАЙ

Энэ асуудалда сэхэ харюусажа ороё. Манай ороной үндэһэн хуули—Совет Конституцяар олгогдоһон амарха эрхэеэ хүн бүхэн эдлэдэг гээшэ ааб даа. Хэнэйшье ямар нэгэн үйлэдбэридэ гү, али албан газарта 11 һара хүдэлөөд байхадань, ээлжээтэ амаралта үгтэдэг бшуу. Гэхэтэй хамта иимэрхүү нэгэ онсо ушар тухай тэмдэглэхэ хэрэгтэй болоно. Нарайлха эхэнүүд ажал тухай хуули дотор хараалагдаһан болзороо хүсэд хүдэлөөгүйшье һаа, сагһаа урид ажалһаа сүлөөлэгдэхэ зэргэтэй. Ямар нэгэн хүдэлмэрилэгшын хүндэтэй шалтагаанаар һамшаһан (олониитын даалгабари дүүргэһэн, үбшэлһэн, хүдөө ажахын хүдэлмэридэ ябаһан гэхэ мэтэ) байбалнь, тэрэ сагые хуулита болзортонь оруулалсажа, ээлжээтэ амаралта үгтэхэ ёһотой. Бусад ушарнуудта 11 һара заатагүй хүдэлжэ, ээлжээтэ амаралтаяа абаха.

Асуудал: саг зуураар, мүн сезонно хүдэлмэридэ орогшод амаралта абаха эрхэтэй гү?

Харюу: саг зуурын гү, али сезонно хүдэлмэрилэгшэд амаралташье, тэрэнэй орондо мүнгэшье абаха эрхэгүй. Зүгөөр тэрэ хүнэй хүдэлмэридэ орохоёо байхадань, энээн тухайда администрациин зүгһөө һануулга хэхэ зэргэтэй. Тиигэжэ хэлэгдээгүй байгаа һаань, тэрэ хүдэлмэрилэгшэ тусхай дүримэй ёһоор ээлжээтэ амаралта абаха гү, али мүнгөөр түлэхэ тухай эрилтэ табиха эрхэтэй.

Асуудал: ямар ушарта нэмэлтэ амаралта үгтэдэг бэ?

Харюу: хэмһээ үлүү хүдэлдэг ажалтай хүнүүд, хэсүү уларилтай холын хойто зүгтэ хүдэлжэ байһан, мүн ажаллажа байгаад һурадаг нүхэд, хүнэй бэедэ хоротой үйлэдбэридэ хүдэлэгшэд нэмэлтэ амаралта абадаг.

Асуудал: санаторно-курортно эмнэлгын газарнуудта ошохын тула ээлжээтэ, нэмэлтэшье амаралтынгаа багадаха байгаа һаань, яалтайб?

Харюу: ФЗМК-гай зүгһөө түлөөһэгүйгөөр гү, али 30 процент түлбэритэйгөөр абаһан путевкотой болоод байбал, дутаһан үдэрнүүдтэнь эмнэлгын хуудаһа бэшүүлжэ, амаралтынгаа болзор һунаалгаха эрхэтэй.

Асуудал: хүдэлмэришэн залуушуулай һургуулида һурагшад ямар ушарта салин хүлһэеэ абажа байхаар нэмэлтэ амаралта абадаг бэ?

Харюу: 10-дахи класста һурагшад гүрэнэй шалгалта барижа, болбосоролой аттестат абахын тула хүдэлмэриин 20 хоногоор, долоодохи класста һурагшад—15 үдэрэй болзортой амаралта абадаг. Ондоо классуудта һурагшад ээлжээтэ амаралтынгаа тоодо оруулжа, табилга абаха болоно. Тэрэшэлэн дунда һургуулинуудта заочноор һурагшад гүрэнэй шалгалта барихын тула (салин хүлһыень түлэлтэгүйгөөр) үшөө хорин хоногой нэмэлтэ амаралта [illegible]ха эрхэтэй.

Асуудал: үдэшын ба тусхай дунда һургуулинуудта заочноор һурагшадай нэмэлтэ амаралта абахадань, тэдэнэй салин ямар хэмжээтэйгээр түлэгдэхэб?

Харюу: курсовой шалгалтаяа барихын тулада 10 хоногоор табигдадаг. Гэхэ зуура һүүлшын курсда һуража байгшад дипломно хүдэлмэридөө бэлдэхын, гүрэнэй шалгалта барихын тула календарна тоогоор 2 һарын нэмэлтэ амаралта абаха. Тиигээд тэдээндэ түрүүшын 20 хоногой турша соо салингынь һарадаа 80 түхэригһөө дээшэ бэшэ хэмжээтэйгээр түлэгдэхэ. Бэшэ үдэрнүүдынь түлэгдэхэгүй, стипендидэ оруулагдаха.

Асуудал: үдэшын дээдэ һургуулида, бусад институдуудта, заочноор һурагшад ямар ушарта (салингыень түлэхэгүй) нэмэлтэ амаралта абахаб?

Харюу: эдэ һургуулинуудта һурагшад удаадахи курсдаа орохо шалгалта барихын тула жэл бүри календарна 20 хоногой болзортой амаралта абаха эрхэтэй. Гэхэтэй хамта һүүлшын курсда һурагшад дурсагдаһан хорин хоногһоо гадна, үшөө дипломно зохёолоо хамгаалхын тула 4 һарын болзортой нэмэлтэ амаралта абадаг. Эдэнэр түрүүшын нэгэ һарын туршада һарадаа 100 түхэригһөө дээшэ бэшэ хэмжээтэй салин абажа байха, саадахи болзор соо институдай стипендидэ оруулагдаха юм.

Асуудал: уридшалан хараалагдаһан болзорой (графигай) ёһоор хэн нэгэндэ ээлжээтэ амаралтынь үгтөө һаа, ядаг юм?

Харюу: ажалай талаар арсалдаата асуудалнуудые шиидхэхэ ФЗМК-гай комисси зүб мүр руунь шиидхэхэ ёһотой.

Асуудал: ээлжээтэ амаралтадаа гараад байһан хү[...] өөһэдынь зүбшөө[...] ажалһаань гаргажа бо[...]

Харюу: үгы, яашье [...] гүй. Зүгөөр хүдэлжэ [...] предприятиинь, эмхи [...] найнь бүхыдөө гү, али [...] тэды хаагдаад, ямар [...] шалтагаанаар һараһаа [...] болзор соо хүдэлмэр[...] соогоод байгаа һаань, [...] шиидхэбэриин үндэһө[...] ажалһаа гаргаха эрхэ [...] нистрацида олгогдохо.

Асуудал: ямар нэгэн [...] тагаанаар ээлжээтэ а[...] тадаа гараагүй хүнүүд [...] мүнгөөр харюулан аба[...] даха гү?

Харюу: амаралтада[...] соогоо гаража шадааг[...] нэй амаралтые мүнгөө[...] рюулха гэбэл, админ[...] хадаа ажалай талаар [...] даата асуудалнуудые х[...] комиссиин гү, али мест[...] зүбшөөрэлэй үндэһөөр [...] эрхэтэй. Зүгөөр хүдэл[...] эсэслэн гаража ошоо х[...] хүдэлһэн сагтань хай[...] амаралтые мүнгөөр [...] эрхэтэй.

Асуудал: хэн нэгэнэй [...] жээтэ амаралтадаа г[...] аад, тоосоогоо абажа [...] гүй байгаа һаа, амар[...] болзор хойшолуулагдах[...]

Харюу: ямар нэгэн [...] гаанаар администраци[...] һөө амаралтын мүнгэ һа[...] түлэжэ шадахагүй [...] һаань, амаралтынгаа [...] хойшолуулха тухай эри[...] хэ эрхэтэй. Зүгөөр тэр[...] өөрөө ажалһаа таһаран[...] дэлжэ байха ёһотой. [...] амаралтада гаража [...] һаань, амаралта хойшо[...] даха ёһогүй.

Ажалшадта үгтэдэг [...] тэ, нэмэлтэ амаралты[...] рим тухай тобшохоноо[...] барилхада иимэ байна.

В. Афана[...]
соёл культу[...]
хүдэлмэрилэгш[...]
профсоюзай обл[...]
түрүүл[...]

„ЭРДЭМ" СОВХОЗДО

ОРОЛДОСОТОЙ МАЛШАД

Михаил Степной Иван Бурлаков хоёр 260 толгой хашарагуудые совхозой 5-дахи отделениин гүүртэдэ харууһалдаг юм. Эдэ хоёр нүхэднай дааһан ажалдаа эзэн ёһоор хандажа, амжалтануудые туйладаг байна.

Август, сентябрь һаранuудта бэлшээреэ зүбөөр хэрэглэһэнэй, адуулга һайнаар эмхидхэһэнэй ашаар мал бүхэнэйнгөө шэгнүүрые сүүдхэ бүридэ 850—900 граммаар нэмээгээ.

— Малай шэмэ адуулга, эдеэлүүлгэһээ дээшэлдэгынь мэдээжэ,— гээд Михаил Степной хөөрэнэ.—Тиимэһээ бидэ мүнөө хуряагдаһан талханай һуури дээгүүр адуулнабди. Саг соонь [...] хада, намарай мал [...] таргалсатай юм. Ок[...] һара соо 850 граммһа[...] шо бэшээр шэгнүүрые[...] мээжэ, Агууехэ хуби[...] һайндэрые амжалтаар [...] ха зорилготойбди.

ПЕНСИОНЕР ҮХЭР[...]

Бата Найданович Н[...] нов мүнөө 63 наһатай [...] бошье, сарюун солбо[...] даа, Шэнһэтэ нютага[...] нэй фермын үхэршэн[...] дэлһөөр.

Гурбан жэлэй саа[...] Бата Найданович пе[...] гараһаншье һаа, хэжэ[...] һан ажалаа орхёогүй, [...] тын хэрэгтэ хүбитая[...] лалсажа ябана.

Г. Лубса[...]

ХААШУУЛ, ИМПЕРИАЛИСТНУУД СОШОРДОНО

Йемендэ революци боложо, Аравиин хахад аралай хүн зон ехэ тэмсэлдэ хабаадаба. Хаашуул, султанууд, эмирнүүд, шейхүүд айжа, һүрдэжэ байна. Англиин, Америкын империалистнуудай харгалзалга доро аюулгүй байнабди гэжэ тон һаяхан лэ эдэнэр бодожо байгаа бшуу.

Аравиин хахад арал дээрэ түүхэ домог соо хэлэгдэдэг шэнги элдэб баялигууд, үгы гэбэл, тон үгытэй ядуу байдал үзэгдэдэг байна. Энэ ехэ баялигынь хүтэлбэрилхы үсөөхэн бүлэглэлнүүдэй гарта оронхой. Харин үргэн олон арад зон тон үгытэй ядуугаар ажаһуудаг.

Арад зониие хоорондонь эбгүй болгожо, тэдэниие захиран, эзэрхэн байха ёһо гуримые империалистнууд Аравида бэелүүлдэг. Тиигэжэ энэ хахад арал дээрэ томохоншье, жэжэхэншье 35 гүрэн бии юм. Эгээ томонь Саудовска Арави болоно. 1,5 миллион дүрбэлжэн километр газартай. Хүн зониинь 8 миллион тухай гоотой. Зарим княжествануудай эзэлдэг газарынь хэды зуугаад дүрбэлжэн километр болохо байна. Иимэ багахан княжествануудай хүн зониинь оройдоол хэды мянгаад болохо. Эдэ багахан гүрэнүүд бултадаа «тусхай хэлсээнүүдээр» Англитай холбоо харилсаа тогтоонхой. Англиин колониальна засагаархидай мэдэлдэ эдэ гүрэнүүд байдаг. Империалистнууд Аравиин хахад аралые тон багахан гүрэнүүд болгожо хубаагаад, феодальна байгуулалтые хуушанайхяарнь үлөөһэн, тэндэхи элдэб үндэһэ яһатанай хоорондохи хёмороое һүжэрөөдэг байна бшуу. Индиин бэеэ даанхай байдалтай болохын урда тээ тэндэ 600 гаран княжествануд байһан түүхэтэй. Англиин колониальна дарлалтые усадхаад, бэеэ даанхай байдалтай болоһонойнгоо һүүлээр лэ Инди эдэ бүхы газар нютагуудаа нэгэдхэһэн байха юм.

Араб хүн зоной национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөнэй лозунг, зорилгонуудые империалистнууд, тэдэнэй табималнууд—багахан гүрэнүүдэй толгойлогшонор үзэн ядадаг. Тиимэһээ тон һаяхан бии болоһон Йеменэй Республикада эсэргүүгээр Англиин, Америкын империалистнууд, Саудовска Аравиин, Иорданиин хаашуул болон бусад хархис этэгээдүүд тэмсэл хэнэ. Сэрэгэй баазанууд болгошо Аденда, Оманда, Соксотры аралнууд дээрэ Англиин зэбсэгтэ хүсэнүүд абаашагдана. Саудовска Аравиин портнууд тээшэ Америкын сэрэгэй корабльнууд эльгээгдэнэ. Мүн далайда ябаха сэрэгүүд Дахрандахи агаарай-сэрэгэй баазада абаашагдана, Америкэдэ, Англида хэгдэһэн буу зэбсэг Йеменэй революциин дайсадта үгтэнэ. Иигэжэ хариин оронуудай хэблэлдэ бэшэгдэнэ. Йеменэй революциин түрүүшын үдэрһөө эхилээд Саудовска Арави, Иордани эсэргүүгээр тэмсэжэ ороо һэн. Тиигэжэ Йеменэй Республикада дотолон орохо хүлһэнэй сэрэгшэд Саудовска Аравиин газар дээрэ суглуулагдаһан, зэбсэгжүүлэгдэһэн байха юм. Хүлһэнэй эдэ сэрэгшэдые восстани хэһэн үндэһэ яһатан дэмжэхэ гээд эдэ хархис этэгээдүүд һанаһан байгаа. Мүн Йеменэй зүүн урда талын хилэ шадар баһал үймөөтэй байба. Шериф, Бейхан хүтэлбэрилэгшэдтэй этэгээдүүд, эдэнэй Англиин хэлэмэршэд Йеменэй революцида эсэргүүгээр тэмсэжэ эхилээ.

Йеменэй Республикын хүн зон дайсадай түрүүшын добтолгодо амжалтатайгаар сохилто үгэбэ. Саад город, мүн Мариба город шадар добтолон ороһон дайсад бута сохигдоһон, амиды үлдэгшэдынь зугадажа ошоһон байна. Йеменэй зүүн хойто талаһаа Аль-Джауф шадар добтолһон дайсад баһал дарагдаа. Йеменэй элдэб олон үндэһэ яһатад республиканска правительствые түрүүшын үдэрһөө дэмжэбэ. Революциин боложо байха үедэ хоёрой хоорондо байһан үсөөхэн хүнүүд революциин талада оронхой.

Йемендэ хаанай засаг түрэ тогтоохо гэһэн империалистнуудай һэдэлгын буруутаһан тухай Йеменэй премьер-министр Абдалла ас-Саляль октябриин 18-да үнгэргэгдэһэн пресс-конференцидэ Сана городто мэдүүлһэн байна. Хэрбээ США-гай, Англиин манай дотоодын хэрэгүүдтэ саашадаа хамаарха болоо һаань, маанадта эсэргүү эзэрхэг түримхэй добтолгодо харюу үгэжэ шадахабди. Харюу үгэхэ хүсэншье, ханинаршье байха гээд премьер-министр мэдүүлээ.

Саудовска Аравиин правительство Йеменэй Республикада эсэргүү тэмсэл хэнэ. Энэнь угаа таарамжагүй гэжэ премьер-министр мэдүүлһэн юм. Сауд хаан туйлай ехэ баялигаа харата муухай зорилготойгоор тагнуулай хүдэлмэри ябуулха хэрэгтэ гаргашална гэжэ Абдалла ас-Саляль үргэлжэлүүлбэ.

Саудовска Аравиин хүтэлбэрилхы бүлэглэлнүүд Йеменэй Республикада эсэргүү тэмсэл яахадаа хэнэб гэхэдэ, өөһэдымнай засаг түрэ һандаран һалажа болохо гээд айна. Аравиин хахад аралай энэ эгээ ехэ гүрэнэй хүн зоной дунда үнинэй тэмсэл эхилэнхэй. Сауд хаанай бүлэнэр ороноо хубиингаа газар болгонхой. Харин гүрэнэйнь олзо доход эдэнэй гарта ороно бшуу. Бүхы гүрэнэй хэрэгүүдые хаан өөрөө шиидхэдэг. Дунда зуун жэлэй үеын мусульманай, юрын хуули заншал хэрэглэгдэһээр. Городой талмай дээрэ гэмтэдэй тархиинь таһалдаг, хүл гарынь таһа сабшадаг, шулуугаар сохидог байна бшуу. Саудовска Аравида мүнөө хүрэтэр богоолнуудые хэрэглэдэг. Түрүү үзэлтэй хүнүүдые гүрэнэй гэмтэд гэжэ тоолодог. Хаанда эсэргүүгээр тэмсэгшэдые гүрэнэй аюултай гэмтэд гэжэ тоолодог байха юм.

Сауд хаанай дүүнь эмир Талал Бен Абдель Азиз гэгшэ 1962 оной августда Саудовска Аравиин хүтэлбэрилхы бүлэглэлнүүдтэй холбоогүй боложо, хаанай дайсадай тала руу ороһон түүхэтэй. Энэ орон дотор 8 миллион хүн зон ажаһуудаг. Тэдэнэйнь оройдоол арба мянганиинь ядамаргүй һайн байдаг гээд тэрэ мэдүүлһэн юм. Харин бэшэниинь булта зобожо тулижа, туйлай ехэ дарлалта доро байдаг гэжэ Сауд хаанай дүүнь хэлэһэн юм. Нээрээшье тэндэхи олонхи хүн зон иимэ ехэ дарлалта доро байдаг.

Саудовска Аравиин баялигые — нефтиие Америкын компанинууд үбэршэлдэг байна.

Гансал Америкын нефть абадаг монополинууд, Англиин колонизаторнууд Саудовска Аравида тогтоогдоһон хархис засаг түрые үмөөрдэг. Зүгөөр энэ хархис засаг түрэнь арад зондо тон харша болонхой. Правительствада эсэргүү багаханшье аашын гаргагдахада, хатуу шэрүүнээр хэһээдэг. Тэндэхи олон хүн зон, хаанай бүлэдэ хабаатай заримашуул хархис засаг түрын ябуулдаг политикые буруушаадаг байна. Хаанай дүтын түрэлэй зарим хүнүүд орон дотор хойшолонтой байдалай тохёолдоһониие ойлгоно бшуу. Иимэ хойшолонгуудай тохёолдохогүйн тулада олониитэдэ зарим буултануудые хэжэ үгэхэ, шэнэдхэлгэнүүдые бэелүүлхэ хэрэгтэй гэжэ тэдэнэр тоолоно. Араб хэблэлэй мэдээнүүдэй ёһоор, хаанай дүү хаан шэрээдэ һууха ёһотой эмир Фейсал Бен Абдель Азиз иимэ бодол баримталдаг юм. Тэрэ хадаа гүрэнэй харюусалгатай тушаалнуудые даадаг байхадаа, хэдэн жэлэй турша соо правительствые толгойлоо юм. Гэбэшье хаан Саудтай арсалдадаг болоод, 1960 оной декабрьда Фейсал энэ тушаалаа орхиһон байха юм.

Мүнөөнэй правительствые тараагаад, премьер-министрээр эмир Фейсалые дахяад томилхо гэжэ хаан Саудай шиидхэһэн тухай мэдээсэлые Меккын радио октябриин 17-до дамжуулаа. Хаан Саудай энэ алхам Йемендэ революциин болоһонһоо уламжалан, Саудовска Аравиин дотоодын байдалда ехэ бэрхэшээлэй тохёолдоһые гэршэлжэ үгэнэ гэжэ тоологдоно. Йеменэй Республикада эсэргүү интервенцидэ Саудовска Аравиин хабаадалга, Англиин империализмын табимал гэжэ мэдээжэ болоһон Иорданиин хаан Хусейнтэй хаан Саудай холбоо байгуулһан, орон дотороо хархис хэмжээнүүдые абаһан дээрэһээнь мүнөөнэй засаг түрэ бүри ехээр шүүмжэлэгдэдэг болоо. «Национальна сүлөөрэлгын фронт» гэжэ нюуса организациин ажал ябуулгые олониитэ бүри эдэбхитэйгээр дэмжэдэг болоожо байна. Арми дотор дурагүйтэлгэ гарадаг болоо. Засаг түрэдэ дурагүйлхэдэг офицернүүдэй нюуса организаци тэмсэжэ ороходоо болохо гэжэ правительство түбэгшөөнэ. Республиканска правительствын дайсадта зорюулан, буу зэбсэг Йемен абаашажа ябаһан Саудовска агаарай-сэрэгэй хүсэнүүдэй самолёдуудай хэдэн экипажай ОАР-ай тала руу ороһон ушар офицернүүдэй нюуса организациин бии байһые харуулжа үгэнэ.

Гүрэн доторхи шахардуу байдалые хаан Саудай һулаируулжа шадаха шадахагүйнь сааша саашадаа харагдахал байха. Сауд хаантай хамта Маскатын зонхилогшо су[...] Бен Таймур, Кувейтын эми[...] бах, Баруун болон Зүүн А[...] рин табан султан, эмир бо[...] хүүд мүн лэ иимэ оролдо[...] Тиихэдэ Аденадахи болон [...] Англиин засагаархид бүри[...] һанаагаа зобонхой. Юуб гэ[...] виин хахад арал дээрэ т[...] республикын бии болоһон у[...] Зүүн зүгтэхи Англиин им[...] мын байдалда сэхэ аюул то[...] ха гэжэ тоолодог байна. [...] дэбжэлтын, арадуудай эрх[...] дайсадай ямаршье шиидх[...] гаа, ямаршье арга харагла[...] энэнь түүхын бүхы хүгжэл[...] ёһоор хосорон һалажа бай[...] засаг түрэнүүдыень, ко[...] гуримыень абаржа шадах[...]

Йеменэй революци ко[...] болон феодальна дарлалт[...] жо тулижа байһан Зүүн зү[...] дуудай дунда һайшаагда[...]

А. Ст[...]

Редактор
Ц. Ц. ЦИБУ[...]

Манай адрес, телефону[...]

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Улан-Удэ, ул. Ленина 28, [...] ФОНЫ РЕДАКЦИИ: редактора—46-32, зам. редактора—[...] ответ. секретаря—27-37, отделов: партийной жизни и про[...] —24-74, сельского хозяйства и советского строительства—[...] промышленности, транспорта, информации—35-14, ку[...] литературы и искусства—34-05, писем и рабселькоров—[...] отдел переводов и корректорская—35-95, бухгалтерия—[...] Для междугородных переговоров — 16.

Гор. Улан-Удэ, типография Министерства ку[...] Бурятской АССР.

Н00589.

Зак. № 57[...]

БУРЯАД ҮНЭН

4-дэхи нюур

1962 оной октябриин 23.